

BÁGGYELI NAPLÓ

Robert
Budapest

XXVI. évfolyam

Szubotica, SZERDA 1925 július 29.

201. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8—58. .: Szerkesztőség 5—10.

Előfizetési ár negyedévre 135 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1 (Lelbach-palota)

Uj vizözön

(x) Pár hónap óta lázasan ver a szive a robusztus testü brit kapitalizmusnak. A betegség, ami levette lábáról, régi, nagyon régi háborús-betegség: Anglia véreben hordozta már akkor, amikor ágyudörgéssel keltek és aludtak az emberek Európában. Szerencsés véletlen volt csak, hogy eddig nem tört ki rajta az alattomos kór, egy-ugyanaz azzal a gyöttrő nyavalyával, amely közvetlenül a háboru után festett piros rózsákat a legyőzött országok sápadt arcára. A tisztaszeműek, az éberek, akik tulláltak pillanatnyi örömkönn és sikereken, még az első szomorú béke-esztendőkből megjósolták, hogy ez így lesz: a betegséget, amit átszenvedett, át-kínlódott Németország, de általában a rokkant térdü Középurópa, megkapják egyszer a győzők, megkapja még a hatalmas csatornántulú ország is, amely pedig igen izmosan és egészségesen virított akkor a csontig-aszott, idegsokkos kontinens szemében.

A brit büszkeséggel azonban gyalog nem lehetett beszélni, a glasgowi gyáros és a londoni bankár nem hitte, hogy a bacilusok átjutnak egyszer Angliába is és akár csak itt nálunk a kontinensen, lázt bujtatnak a bőre alá és elsenyvesztik az erejét. Hogy őszinték legyünk: nehéz is volt erre gondolni, hiszen a statisztika éppen ellenkező prognózisa mutatott még pár évvel ezelőtt is, amikor Németország és a szomszéd kis államok a betegség nehéz óráit éltek reménytelenül és vajjudva. Igaz, Anglia akkor gyarapodott legjobban, amikor Berlinben deliriumban hanykolódott az élet, amikor politikai harcok, éhségek és lázadások tördelték a német kapitalizmust. Zürichben elérhetetlen magasban trónolt a font a márka fölött, az angol szén, az angol vas és egyéb iparcikk kenterben verte a rosszul startoló, nehéz mozgásu német ellenfelét, amely sehol sem tudott boldogulni a brit konkurenciával. A „világ kereskedője” vigan szüretelt, tele volt pénzzel, arannyal, kedvvel és optimizmussal. De a mult év óta valahogy váratlanul megfordult a szerencséje: Németország kilábolt a válság nehéz iszapjából, rendezte a szétszúllott gazdasági szervezeteit és a német lobogós hajók hosszú szünet után ismét szétfutottak a világ mind a négy tája felé, hogy visszahódítsák a régi pozíciójukat. Mire a változást a csatornántulúak észrevették, már késő volt, a betegség, az ellenség betegsége megfertőzte a brit kapitalizmust, amelynek lélekzetvétele ettől kezdve sokszor

kihagyott és az arcát is sűrűn ellepte a verejték. A tudós doktorok már nem segíthettek, a válság eljött a maga retentő borzalmaival: sztrájkokkal, munkanélküliséggel, politikai nyugtalansággal és dezolúcióval.

Pontosan hat év után érte el a sors az angol tőkés gazdaságot keserű ironiával épen akkor, amikor a legyőzöttek már a rekonvalescens tisztító tűzén haladnak lassan keresztül. Ami Németországban 1919-ben ment végbe: ipari rázkódtatások, hatalmas krízisek, az Angliában most van történelmi időben. A bányászok bérmozgalma, amely a világ leghatalmasabb szervezett akciójának ígérkezik, a válság viharát szinte katasztrófa-lisan zudíthatja a szigetországra. Nem oktan a londoni sajtó fel-le: ez a sztrájk valóban többet árthat az angol hatalomnak, mint száz diplomáciai vereség. Mert a

bányászok hadüzenete több egyszerű fenyegetésnél és több egyszerű papirdarabnál az az ultimátum, amit a kormánynak és a bányatulajdonosoknak átadtak. A harcban, amit bejelentettek, mellettük vannak a hajósok, a vasutasok, a szállítómunkások, a vasasok, akik összesen majdnem kiteszik az angol „negyedik osztályt”, azt az osztályt, amely a végsőkig küzdeni a megmaradásért. Ezt a széles és erős frontot pedig nehéz lesz megsejteni, nehéz lesz visszagöngyöltetni a maga helyére, ha indul. A bányagyárosoknak és bányatulajdonosoknak, akik vérbátan kisztyűt dobtak a munkásokra, össze kell szedni minden erőt és ügyességet, hogy veszteg meg a sztrájk meg a sztrájkviziót, amelyen talán a béke hajóvághat a bizonytalan, ködös messzeségnek.

A költségvetési javaslat előadója szerint a Vajdaság teherbíróképességén felül fizet adót

A tizenkettődik vitája — A szubotikai Ferrum-gyár ügye
Hatalmasan fejlődnek a közlekedési viszonyok

Pribicsevics élesen támadja a megegyezést

A parlament keddi ülését délelőtt kilenc órakor nyitotta meg Trifkovic Márkó elnök. Az ülésen feltűnően nagy számmal jelentek meg a képviselők, ami annak tulajdonítható, hogy a keddi ülésre várták Pribicsevics Szvetozár beszédét. Az ülés megnyitása után, a napirend előtt Moskovljevic földmivespárti képviselő szólalt fel és elmondja, hogy a glavna kontrola terainak megválasztására elrendelt szavazásnál a jelezőkönny szerint százkilenc képviselő szavazott, eggyel több, mint amennyi a házszabályban előirt kvórum. Annak a gyanujának ad kifejezést, hogy a szavazásnál nem volt annyi képviselő jelen, mint ahány szavazatot összeszámoltak. Azt állítja, hogy egy képviselő többször is szavazott.

Trifkovic elnök visszautasítja a gyanúsítást, majd válaszol Moskovljevic képviselőnek arra kérdésére, hogy a panasz-bizottság jelentését miért nem tűzik napirendre és hogy a pénzügyi bizottság miért intézte el a kérvényeket. Trifkovic elnök kijelenti, hogy mindkét bizottság jelentésének sorra kell kerülnie, azonban fontosabb törvényjavaslatok várnak sürgős letárgyalásra és ezekkel kell előbb végezni.

Ezután rátérnek a napirendre: a költségvetési tizenkettődik vitájának a folytatására.

A többségi vélemény

Az elnök Gavrilovic Ottó többségi előadónak adja meg a szót, ami miatt az ellenzék élénken tiltakozik. A tiltakozásokra Trifkovic elnök ki-

jelenti, hogy a házszabályok szerint a többségi és kisebbségi szócnokok felváltva beszélhetnek. A mult ülésen egymásután három kisebbségi szócnokok beszélt, ezért most jogosan adja a szót a többségi előadónak.

Gavrilovic hosszú beszédben válaszol az ellenzéki szócnokok észrevételeire. Hangsúlyozza, hogy a legutóbbi hét év alatt a kormánynak súlyos pénzügyi nehézségekkel kellett megküzdenie, a költségvetés számadatai rohamos tempóban emelkedtek, ami miatt egyre fokozni kellett a bevételeket. A kiadások emelkedésének legnagyobb oka az infláció volt. Cáfolja az ellenzéki szócnokoknak azt az állítását, hogy a függő adósságok miatt deficitet mutat a költségvetés. Rátér a közlekedésügyi kiadások számadásainak ismertetésére és kimutatja, hogy néhány év alatt mennyire fejlődtek az ország közlekedési viszonyai.

— 1919-ben — mondja Gavrilovic — 160.000 vonat. 1921-ben 344.000, 1923-ban pedig több mint 556.000 vonat közlekedett az országban. 1914-ben a beográdi állomáson 12.000, a zagrebi állomáson 11.000 vonat ment keresztül. 1920-ban a beográdi állomáson 13.000, a zagrebin 22.000, 1922-ben a beogradin 23.000, a zagrebin 25.000, 1923-ban pedig a beogradin 33.000, a zagrebi állomáson pedig 50.000 vonat ment keresztül. Ezek az adatok is csak azt bizonyítják, hogy a kormánynak nem vezetnek partikuláris szempontok a közlekedés javításánál.

Gavrilovic ezután a vagonjavítások kérdésével foglalkozik. Felelmi, hogy a magán vagongyárak szerző-

déseit a Davidovics-kormány idején felbontották, ami helytelen volt és ami által több vagonjavító vállalatot tönkretettek.

— Akármilyen visszaélések történtek is a Ferrum-gyárban — folytatja Gavrilovic — még mindig nagyobb visszajárásnak tekinthető a Davidovics-kormány eljárása, amellyel a sztrájkosokat felbontotta.

„A Vajdaság többet fizet, mint amennyit elbírt”

A továbbiakban az adóztatás kérdéséről beszél Gavrilovic. Szerinte az egyenes adók rendszerének kiépítését az életben levő különböző adóztatási rendszer nehezíti meg. Ezeket egységesíteni kell mielőbb.

— Az ország valamennyi tartományából panaszok érkeznek a nagy adókvetések miatt. A szlovének azt állítják, hogy ők fizetik a legtöbb adót, holott a Vajdaság kétszer annyi adót fizet. Ezzel szemben a Vajdaság földművelő. Szlovénia pedig ipari tartomány. A Vajdaságról az a közhit, hogy az ország legtehetősebb tartománya. Ha gazdaság is, csak azért gazdag, mert a vajdasági nép szereti a földjét és szorgalmasan műveli, a mocsaras vidékeket is gazdag termőfölddé varázsolja verejtékes munkájával. A Vajdaság azonban akármilyen gazdag is, többet fizet, mint amennyit elbírt. A Vajdaság nem akarja kivonni magát az adófizetés alól, de a maximumon felüli adóztatást nem bírja. Remélem, hogy e tekintetben a kormány engedményeket ad a Vajdaságnak.

Gavrilovic végül bejelenti, hogy a költségvetést elfogadja.

Pribicsevics beszéde

Gavrilovic beszéde után Pribicsevics Szvetozár emelkedik szólásra. Beszédét nagy érdeklődés előzi meg, a képviselők egy része a szócnoki emelvény előtt csoportosul és állva hallgatja végig a beszédét.

Pribicsevics Szvetozár főként Jovanovic Ljuba és Trifunovic Misa beszédével foglalkozott.

— Az egyik képviselő szerint — kezdi beszédét — két párt, a másik szerint két néptömeg kötött megegyezést. Ha az első állítás az igaz, akkor az alig érdekel valakit, ha azonban a második állítás felel meg a valóságnak, akkor az ország közvéleményét kell, hogy foglalkoztassa a megegyezés kérdése. A megegyezés előtt meg kellett volna kérdezni a népet, hogy mi a véleménye a megegyezés felől. Hiszen amikor Davidovics elment a zagrebi kongresszusra, akkor Pasics új választásokat követelt.

A bevezető szavak után hirtelen az ország külpolitikájára tér át Pribicsevics.

— Nem tudjuk, hogy milyen a kormány külpolitikája. A Radics-párt még 1924 január elején is a kisan-tant ellen foglalt állást. Radics a dunai konföderációt követelte, ami az Ausztriához való gazdasági csatlakozás első alapját jelentette volna. Azt sem tudjuk, hogy Bulgáriával szemben milyen a kormány álláspontja. Erről hallgatott Jovanovic is. Trifun-

novics is, egyedül Radics Pavle emlékezett meg a bolgár kérdéstről, amikor kijelentette, hogy jó volna ha Bulgária is csatlakozna Jugoszláviához. Vajon miert gondolta ezt Radics? Talán csak nem Radics István bolgár érzelmeinek felmelegítését jelenti, azt, hogy Bulgáriát Szerbia ellen használja fel? Olaszországról sem emlékezik meg a deklaráció. Nem tudjuk, hogy Olaszországgal szemben milyen politikát foglal el a kormány. Amikor Olaszországgal tárgyalásokat kezdtünk, Radics úgy nyilatkozott, hogy *Nincsi egy beogradi zsidó, aki hazadrulást követelt el.*

Ezután a belpolitikai helyzetre tér át. Kijelenti, hogy ha nem pártmegegyezésről, hanem nemzetek közötti megegyezésről van szó, akkor a főbb pártok is, a muzulmánokat, a demokratákat, a Zajednicát és a szlovéneket is be kellett volna vonni a kormányba. Most ismét az volt a helyzet, ami tavaly, amikor Jovanovicsnak koncentrációs kabinetet kellett volna alakítania.

— Önök — folytatja Pribicsevics — most azokkal ülnek egy kormányon, akiket tegnapig államelleneseknek mondtak...

Grgin Dusan: Ezt az elméletet maga találta ki. Ennek az értelmében ma államellenes elemek Davidovics, Korosec, Spaho és maga is. *(Derült-ség.)*

Pribicsevics: Most rehabilitálni akarják különféle módokon a Radics-pártot. Szébb, jobb és becsületesebb dolog lenne, ha kijelentenék őszintén, hogy a nemzeti blokk eddigi politikáját cserbenhagyták. Akkor legalább azt lehetne mondani, hogy történelem csodák és még mindig lesznek Saulusból Paulusok.

Pribicsevics ezután idézi Radics István különböző, régebbi kijelentéseit Pasics Nikoláról, Jovanovics Ljubáról, Makszimovics Bózsóról.

Jovanovics Liuba: Jól keveri a paklit!

Pribicsevics: A Radics-párt szociális pártnak tartja magát. És most paktumot kötött azzal a radikális-párttal, amely meg akarta szüntetni a szociálpolitikai minisztériumot. Sokkal természetesebb dolog lett volna, ha a Radics-párt a földműves-párttal köt megegyezést.

Basaricsek (Radics-párti): Ne féljen eljőn még annak is az ideje!

Pribicsevics: Mi lesz akkor, ha Radics István négy-öt hónap múlva kijelenti, hogy *öt nem köti a megegyezést, mert kicsikarták tőle?*

Uroics (Radics-párti disszidens): Maga a tartalék arra az esetre.

Pribicsevics: Nagyon téved. Erre a szerepre én sohasem vállalkoznék. Az egésznek különben nem tulajdonítok nagyobb fontosságot. Volt már egy megegyezés, amit egy Marko írt alá, annak tudjuk, mi lett a sorsa. Ez a jegyzőkönyv abban különbözik tőle, hogy két Marko írta alá. Várjuk meg nyugodtan, mi lesz a sorsa. Mivel a megegyezést nem tartom az ország érdekében valónak, nem szavazom meg a költségvetési tizenketted-javaslatot.

Trifkovics Misa vallásügyi miniszter rendkívül éles hangon utasítja vissza Pribicsevics egyes állításait. A miniszter beszédét a radikálisok és Radics-pártiak nagy tetszéssel kísérik.

Hasonló szellemben beszél *Jovanovics Liuba* is, aki megsemmisítő jö-lénnel utasítja vissza Pribicsevics állításait. *Pribicsevics* személyes jellegű felszólalása után az elnök két órákor bezárja az ülést és annak folytatását délután hat órára tűzi ki.

A délutáni ülés

negyed hétkor kezdődik. A terem csaknem teljesen üres, mindössze néhány ellenzéki képviselő van jelen, tekintettel arra, hogy a radikális és

Radics-párt ugyanakkor tartia együttes klubülését.

Hohnjec klerikális hosszú beszédében nem annyira a költségvetéssel, mint a politikai helyzettel foglalkozik. Rendkívül élesen támadja a Radics-pártot. Szerinte az öntudatos horvát nép nem fogja elfogadni a Radics-párt új politikáját. A nemzeti egységet nem lehet dekrétummal elintézni. A klerikális pártnak, — mondja, — becsületére válik, hogy a felszabadulás óta következetesen kitart a nép önrendelkezési jogának elve mellett. Az egyetlen kormány, amely a nemzeti megegyezést becsületesen akarta keresztülvinni, a Davidovics-kormány volt, amely a parlamenten kívüli intrikák miatt bukott meg. A mostani kormány iránt nincs bizalommal, mert csak egy igazi megegyezés lehetséges és pedig a szerbek, horvátok és szlovének közti megegyezés.

Vihar az elnöki megrovás miatt

A beszéd közben rendkívül heves összetűzésekre kerül a sor, mert Uzunovics építésügyi miniszter többször közbeszól és Hohnjec a közbeszólásra válaszolva egy ízben személyében meg is sérti a minisztert. *Trifkovics* elnök emiatt *írásbeli megrovásban részesíti Hohnjecet*, mire a klerikálisok nagy lármába törnek ki. A padokat verdesve felugrálják helyeikről és az elnök felé kiáltják:

— Miért nem a minisztert utasítja rendre? Ne pártoskodjék!

Az elnök csak nehezen tud rendet teremteni és azt válaszolja, hogy a képviselőknek jogukban áll a legteljesebb mértékben kritizálni a kormányt, de nincs joguk sértegetni. Egyébként a lármázó képviselőket is rendreutasítja.

Ezután személyes kérdésben *Uro-*

ics disszidens Radics-párti képviselő kap szót. A beszédet nagy érdeklődéssel hallgatják, minthogy *Uroics* eddig még nyíltan nem jelentette be a Radics-pártból való kilépését, — mint három másik disszidens társa.

Uroics azzal kezdi beszédét, hogy a megegyezés, amelyről oly sokat beszélnek, rossz és lehetetlen megegyezés.

Trifkovics elnök: Ön személyes kérdésben kapott szót, most pedig úgy látom, politikai beszédet akar tartani. Figyelmeztetem, hogy ha így folytatja, megvonom öntől a szót.

Uroics az elnök figyelmeztetése ellenére tovább beszél a megegyezésről, mire *Trifkovics* megvonja tőle a szót. Az ellenzék oldalán erre nagy láрма tör ki, többen biztatják *Uroicsot*, hogy folytassa tovább a beszédét, mások pedig — miután látják, hogy a többségi pártok tagjaiból igen kevesen tartózkodnak a teremben. — ezt kiáltja az elnök felé:

— Szavazzunk!

Korosec Ante: Ez erőszak!

Uroics a nagy lármában tovább beszél, mire az elnök újból figyelmezteti, hogy hagyja abba a beszédét, mert nincs joga szólani. Az ellenzék nagy lármát csap, úgyhogy *Trifkovics* házelnök megszólaltatja a folyosói csengőket, hogy a kint tartózkodó többségi képviselőket a terembe összehívja. Miután azonban a csemetésre csak kevés számú radikális és Radics-párti képviselő jön be az ülésterembe, a házelnök rövid időre az ülést felfüggeszti.

A szünet után *Uroics* az ellenzék éljenzése közben elhagyja a szónoki emelvényt, mire az elnök az ülést felfüggeszti és folytatását szerda délelőtt tíz órára tűzi ki.

Pribicsevics hagyatéka

Az elemi iskolák V. és VI. osztályában nem szabad magyarul tanítani

Pribicsevics Szvetozár közoktatásügyi miniszterségének legutolsó napjaiban, — amikor már bizonyos volt, hogy a független demokraták kiesnek a kormányból, — sietett a kezében levő hatalmat felhasználni arra, hogy a nemzeti kisebbségeknek az iskolák terén még meglévő kevés jogát is nagyobb korlátok közé szorítsa.

Csak most vált ismeretessé, hogy *Pribicsevics* a közoktatásügyi tár-cától való megválás előtti napon rendeletet bocsátott ki, amelyben a békeszerződések pontos végrehajtására hivatkozva kijelenti, hogy az elemi iskolák 5-ik és 6-ik osztályában nem szabad a nemzetiségek nyelvén tanítani. A békeszerződések biztosítják a nemzetiségeknek az elemi iskolákban az anyanyelvükön való oktatás jogát, amely rendelkezés hatályosságát *Pribicsevics* hirdeti névvegyelemző rendeletével igyekezett csökkenteni. Ebben a rendeletében viszont megállapítja *Pribicsevics*, hogy az elemi iskolák 5-ik és 6-ik osztálya már középiskolai tagozatnak számít, ezek az osztályok nem állnak a békeszerződések védelme alatt és így az elemi iskolák 5. és 6-ik osztályában csak az államnyelv lehet a tanítási nyelv.

Ennek a rendelkezésnek az a következménye, hogy a kisközségekben fennálló nemzetiségi elemi iskolák 5. és 6-ik osztályai tanulók hiányában megszűnnek, mert a nem szláv anyanyelvű, tizenegy-tizenkét éves gyermekek még nem értik meg a kizárólag államnyelven folyó ok-

tatást.

Mindenesetre jellemző, hogy *Pribicsevics* uralmának utolsó napjaiban, amikor a hatalomért folyt az izgalmas harc, még mindig időt és figyelmet tudott fordítani a kisebbségi jogok ilyen hajszálnyi pontos értelmezésére, csak azért, hogy a kisebbségeknek még meglévő kishatárú iskoláiból egy darabot ismét letörhessen.

Az új kormány, — amely a nemzeti megértés és megegyezés jegyében jött létre, — *Pribicsevics* hagyatékában egyelőre ezt a rendeletet is átvette. A kormány-programban szerepel az elemi iskolai oktatásról szóló új, egységes törvény meghozatala is, amelyet még szintén *Pribicsevics* alkotott és amely, mint ismeretes, nagyon homályosan intézkedik a nemzetiségek iskoláiról — *Pribicsevics* Szvetozár szellemében, — hogy ezeket a homályos intézkedéseket a kisebbségek hátrányára lehessen magyarázni.

Az új kormánykoalícióba belépett horvát parasztpárt legelső teendőjének mondja a *Pribicsevics-féle uralom emlékeinek lebontását*, a független demokraták jogfosztásainak korrigálását. A *Pribicsevics-féle* iskolarendeletek és törvények mind szembeeszköken kimagasló példái az általa inaugurált politikának. A politika emlékeinek eltávolítása nélkül az új kormány csak *Pribicsevics* személyét, nem pedig *Pribicsevics* politikáját és alkotásait kényszerítette ellenzékbe.

Huszezer dollárt sikkasztott

a varsói magyar követség titkára

Platthy Tibor Szovjetországba szökött

Budapestről jelentik: A magyar külügyi szolgálatnak nagy botránya van. Nagypalugyai és turócdívek *Platthy Tibor* követségi titkár — dr. *Platthy György* nemzetgyűlési képviselőnek, a budapesti főpolgármester-jelöltnek a fia — huszezer dollárt sikkasztott a varsói magyar követség pénztárából.

A külügyminisztérium néhány héttel ezelőtt berendelte *Platthy* a minisztériumba állandó szolgálattételre. A követségi titkár — akkor még nem tudták, hogy miért — mindent elkövetett arra, hogy Varsóban maradhasson. Még *József Jöherceg protekcióját is igénybevette*, úgy hogy egy hónapi haladékot kapott. Amikor ez letelt, rövid szabadságot kért *Belitska Sándor* varsói követőtől és szabadságáról nem tért többé vissza. Vele együtt eltűnt a követség *Wertheim-szekerényének a kulcsa is*. A kassza feltörése után kiderült, hogy *Platthy* magával vitte a kassza egész tartalmát, körülbelül ezer dollárt, azonkívül négyesztendei követségi működése alatt összesen mintegy huszezer dollárt sikkasztott el.

A sikkasztó követségi titkár — minden jel szerint — Szovjetország felé vette az útját.

Külföldiek nem kapnak

Palicsra kedvezményes vizumot

A város elmulasztotta kérni a fürdővizumkedvezményt

Palicsfürdő idegenforgalma az idei szezonban erősen megcsappant és különösen külföldiek vannak kis számban, holott az elmúlt években a fürdővendégek tekintélyes része magyarországiakból telt ki.

Mint értesülünk, a külföldi fürdővendégek elmaradásának az az oka, hogy a jugoszláv konzulátusok sehol sem adnak Palicsra fürdővizumot. Így például Magyarországról a tizenegyezer koronás fürdővizum helyett a rendes, százötven ezer koronás beutazási vizumot kell fizetniük azoknak is, akik Palicsra keresnek üdülést. A budapesti konzulátus még az orvosi bizonyítványokat sem fogadja el bizonyítékul és minden kérelmezőnek azt válaszolja, hogy csupán a dalmáciai, vagy a szlovéniai fürdőhelyekre adhat kedvezményes vizumot. Ezek után érthető, hogy az a külföldi, aki Palicsra akar nyaralni, inkább Dalmáciába vagy Szlovénia felé veszi útját, már csak azért is, hogy a magas beutazási díjat megtakarítsa.

A konzulátusokon azt adják okul a kedvezményes fürdővizum megtagadásánál, hogy *Palics-fürdő igazgatósága nem kérelmezte külföldiek számára ezt a kedvezményt*.

Csak a legutóbbi városi közgyűlésen történt, hogy a város vezetőségét támadták, mert nem fordít elég gondot Palics fejlesztésére és hogy Palics nem jövedelmez annyit, mint amennyit rendes kezelés mellett jövedelmeznie kellene. A város vezetősége a támadásokkal szemben főképp arra hivatkozott, hogy a város jelenlegi súlyos anyagi helyzete nem engedi meg azt, hogy Palicson nagyobb beruházásokat eszközöljenek. Azt azonban a város vezetői nem említették meg, hogy elmulasztották kérelmezni a külföldiek részére a kedvezményes vizumot és ezzel elzárták Palicsot a külföldiek elől.

Még a legkeresettebb fürdőhelyek is igyekeznek beutazási kedvezményeket biztosítani a külföldieknek, csak hogy növelhessék idegenforgalmukat. A csehszlovákiai fürdők eléggé előnyösen ismertek, mégis a csehszlovák kormány hatvanszázalékos utazási kedvezményt ad a fürdőkre utazó külföldieknek. Ugy látszik, Palicsnak nincs szüksége külföldiekre és a város meg van elégedve a fürdő jelenlegi forgalmával.

KISEBBSÉGI ÉLET

✱

A moldvai zsidó kisebbség helyzetéről érdekes cikket közöl a bukaresti Adevurul. A cikk megemlíti, hogy a zsidó többségű Foxani városban nemrégiben egy vilnai zsidó színtársulat híradott két előadást. A foxani zsidóság vezetői a prefektustól idejében megszerezték az engedélyt az előadások megtartására, az utolsó napon azonban a prefektus előtt megjelentek a helyi antiszemita-bizottság és a kulturális képviselői és bejelentették neki, hogy minden eszközzel meg fogják akadályozni a zsidó előadások megtartását. A prefektus a helyi antiszemita bizottság bejelentését foxani antiszemitaikat rögtön lecsukta volna, két kézzel kapott az kázkafalonasz utolsó pillanatban tudatta a zsidóság vezetőivel, hogy eltűnt a zsidó színtársulatnak már engedélyezett előadásait. Az Adevurul cikkében megjegyzi, hogy ahol ilyen botrányos esetek történhetnek, a román kormány ott nem számíthat arra, hogy a kisebbségek lojalitással és állampolgári hűséggel viseltessenek az állammal szemben.

*

A magyar Kun-kollégium épületét a napokban elrokkviráltatta a román kincstár, azzal az indokolással, hogy az épületre a hajléktalanok vált szászvári állami liceumnak van szüksége. A szászvári liceumot pedig — mint az erdélyi magyar lapok írják — azért lakoltatták ki régi helyiségeiből, mert az állam többszöri felszólítás ellenére sem fizette már két év óta a szerződésben kikötött bért a tulajdonosnak. Anghelescu tehát maga volt az oka annak, hogy a szászvári liceumot kilakoltatták, de mindezt persze nem vette tulságosan a szívére, hanem egyszerűen a vagyonuktól megfosztott, hulladékokon tengődő magyar egyházak birtokállományát vette igénybe a román diákok elhelyezésére. »Erőszakkal elvenni — írja az esetet kommentálva az egyik kolozsvári magyar lap, — az állam mindenható ereje mellett kétségtelenül könnyebb vége a dolognak. De talán mégis tiltakozna mindenki erkölcsi érzéke az ellen, hogy a multimilliómos azzal a megokolással üritse ki a kolduskenyeres tarisznyáját, hogy a végső szükség parancsszavára teszi ezt, mert különben éhen hal. Már pedig az állam és a magyar egyházak anyagi viszonyai között körülbelül az arány: a multimilliómos és a koldusé«.

*

Az elbocsájtott erdélyi magyar bírák már évek óta deputációznak és memorandumoznak, hogy nyugdíjaikat a román kincstártól megkapják. A sok kilincselésnek eddig nem volt más eredménye, minthogy Bukarestben több ízben ígéretet tettek nekik, hogy nyugdíjaikat a legközelebb folyósítani fogják. Az ígéret azonban ugylátszik soha sem teljesülnek, mert, mint Marcescu igazságügyminiszter a napokban kijelentette, az elbocsájtott magyar bírák nem számíthatnak nyugdíjra. »Téves az a felfogás — mondotta a román pécsetör — hogy a felfüggesztett bíráknak joguk volna nyugdíjra. Ezek nem voltak sohasem a román állam szolgálatában, tehát nincs is nyugdíjigényük. Igaz ugyan, hogy az impérium átvétele után is működtek, azonban csak ideiglenes jelleggel. Véglegesítve csak akkor lettek volna, ha le tudták volna tenni az igazságügyminisztériumtól kiküldött bizottság előtt a képesítő vizsgát. Minthogy ezt nem tudták letenni, nem véglegesítettük őket, így tehát nincs is nyugdíjigényük«.

*

A múlt évben Chibu Onisfor kolozsvári román egyetemi tanár »A magyar katolicizmus Erdélyben és a román állam egyházpolitikája« címmel könyvet írt, amelyben azt igyekezett bizonyítani, hogy a román kormánynak joga, sőt kötelessége a katolikusok összes jogait

elkobozni. Az erdélyi katolikus egyház vezérfőnöke a könyv megjelenése után elhatározták, hogy válaszolnak a román egyetemi tanár könyvére, megírják az erdélyi katolikus egyház történetét és jogi helyzetének kialakulását. A könyvet, amely »Az erdélyi katolikusok múltja és jelene« címen már a legközelebb meg-

fog jelenni, dr. Karácsonyi János, Hirschler József, Biró Vencel, Bitay Árpád, Gyárfás Elemér, Petres Kálmán, Paál István, Fejér Gerő, Balázs András, P. Jánossy Béla, Némethy Gyula, Patay József dr., Inczédi Jókán Ödön és P. Trefán Leonárd kiváló egyházi írók és tudósok állítják össze.

Pasics állapota tartósan javul

Az orvosok a miniszterelnök teljes felgyógyulására számítanak

Beogradból jelentik: A miniszterelnökség sajtóirodájának közlése szerint Pacics miniszterelnök állapotáról kedden este hét órakor Karlsbadból a következő hivatalos távirati értesítés érkezett Beogradba:

A már néhány nap óta itt tartózkodó Pacics Nikola miniszterelnök állapotában jelentékeny javulás állt

be, úgy, hogy teljes felgyógyulásra lehet számítani. A hozzá bocsátott orvosok véleménye szerint tíz napos betegségének és fizikai gyengeségének utolsó nyomai is el fognak múlni. A miniszterelnök élénk figyelemmel kíséri az ország eseményeinek fejlődését, valamint nagy érdeklődést tanúsít a nemzetközi aktuális politikai kérdések iránt is.

Baldwin és Churchill kedvezően fogadták a német válaszcjegyzéket

Eltették a francia és az angol felfogás között

Párisból jelentik: A német válaszcjegyzék Franciaországban nem talált olyan kedvező fogadtatásra, mint Angliában. A német válaszcjegyzék tartalmáról Baldwin és Churchill is elégedett hangon nyilatkoztak és Crewe párisi angol követ is helyesli a szóbeli tárgyalások tervét. A lapok közléseiből megállapítható, hogy főleg a népszövetségi szerződés 16. szakaszának megváltoztatása tekintetében nagyok a nézeteltérések a francia és angol álláspont között. Különösen a Temps helyezkedik élesen szembe Anglia álláspontjával, amelyet Baldwin fejtett ki. A Temps szemrehányást tesz Angliának, hogy tulságosan nagy a bizalma Németország iránt. Franciaország legfőbb törekvése az, hogy a garanciaszerződés ne csökkentse a biztonságát az a fokát,

amelyet a békeszerződés tartalmaz. Az angolok optimisták abban a tekintetben, hogy ha Németország a Népszövetségnek tagja lesz, a felmerülő kérdéseket kedvezőbb körülmények között tárgyalhatják, de ezt az optimizmust Franciaország nem osztja, sőt attól tart, hogy Németország meg fogja ragadni az alkalmat arra, hogy vereségének következményeit enyhítse. Berlin sietni fog felvetni a nemzetközi leszerelés kérdését, ami pedig egyáltalában nem célszerű akkor, amikor az angol admirális Shantungban épen a flotta megerősítésének köszönheti győzelmét.

Arra számítanak, hogy az angol kormánynak a biztonsági szerződésről szóló német jegyzékre tett megjegyzéseit szerdán nyújtják át.

Megmarad a szűkebb ellenzéki blokk

Fuzionálni akarnak a demokraták és muzulmánok
A nemzetgyűlés még a nyári szünet előtt letárgyalja az új sajtótörvényt

Az ellenzék vezetői kedden délután és délután folytatták a hétfőn megkezdett tanácskozásokat. A keddi konferencián a demokraták részéről Davidovics Ljuba és Marinkovics Voja, a klerikálisok részéről Korosec, a muzulmánok részéről pedig Spaho és Hrasnica vettek részt. A tanácskozások eredményéről csak szerdán fognak kommunikét kiadni.

Beavatott helyről sikerült megtudni, hogy a tanácskozásokon helyreállították a szűkebb ellenzéki blokk megint egységét és a demokraták továbbra is pártszövetségben maradnak a klerikálisokkal és muzulmánokkal, sőt úgy a demokraták, mint a muzulmánok hajlandóságot mutatnak a fúzióra. Maguk a pártvezérek nem nyilatkoznak erről a kérdéssel, de a két párt képviselői, különösen a muzulmánok között erősödik az egyesülési törekvés.

Politikai körökben sokat beszélnek a földmivespárt és a Radics-párt készülő fúziójáról is, amire főleg a szerb földmivespártban nyilvánul nagy készség. A Radics-párt erre nézve még nem nyilatkozott, de jellemzi Bassaricsek Radics-párti képviselőnek Pribicevics beszéde közben tett közbeszólása, hogy sor fog

kerülni a földmivespárt és a Radics-párt összeolvadására.

Törvényjavaslat az agrárreform alá vett földek megváltásáról

A kormányzópártok délután félhettől nyolcig a parlament ülése alatt ülést tartottak, amelyen Radics Pavle agrárreformminiszter ismertette törvényjavaslatát az agrárreform által lefoglalt földek fakultatív eladásáról. A javaslat szerint azok a telepések, akik nagybirtokból kaptak földet, közvetlenül megállapodhatnak a megváltási árra nézve a régi birtokossal, a vétel azonban csak akkor válik érvényessé, ha az agrárreformminiszter azt jóváhagyja.

A javaslatot mindkét párt nagy rokonszenvvel fogadta, amelyhez a radikálisok részéről Gavrilovics Otó szombori, dr. Grgin Dusan délbánati és Csirkovics délszerbiai képviselő, a Radics-párt részéről dr. Bassaricsek szoltak hozzá.

Rendeletileg szabályozzák az újságírók és kiadók jogviszonyát

A parlament előreláthatólag csütörtökön befejezi a tizenkettőjavas-

lat vitáját és utána még csak két-három ülés lesz a nyári szünetig. A kormánynak az a szándéka, hogy még a vakáció előtt a társasági sajtótörvényjavaslatot a törvényhozó bizottság szerdán és csütörtökön tart ülést és a kormány reméli, hogy a sajtótörvény részletes vitáját csütörtökön befejezik a bizottságban. Az új sajtótörvény felhatalmazza a törvényegységesítő és szociálpolitikai minisztert, hogy törvényerejű rendelettel szabályozza a hivatásos újságírók és lapkiadók jogviszonyait. A rendelet megszövegezésénél figyelembe fogják venni az újságíróegyesület által előterjesztett törvényjavaslatot és tekintettel lesznek az osztrák sajtótörvényre is, amely igen liberális ebben a kérdésben.

Külön törvény készül

Ferenc Ferdinánd árvái birtokáról

A Hohenberg-árvák eladhatják Eisenz-Radmert

Bécsből jelentik: A nemzetgyűlés, amely a jövő héten szabadságra megy, szerdán még egy Habsburg-törvénnyel foglalkozik. Az 1920 októberében hozott Habsburg-törvény ugyanis kiutasítja a Habsburg-család tagjait Ausztriából és elkobozza birtokaikat. Kivételt csak Ferenc Ferdinánd gyermekeivel, Hohenberg Miksával, Zsófiával és Ernővel tesz, akiknek meghagyja Eisenz-Radmert, amelyre nézve a törvény úgy intézkedik, hogy azt a köztársaságnak kizsájtítani nem szabad. A törvény azonban a Hohenberg-gyermekeknek is lehetetlenné teszi a birtokok eltulajdonítását, vagy elzálogosítását.

Ezt a megszorító intézkedést most a köztársaság lazítani akarja és meg akarja engedni, hogy a birtokon különböző telekkönyvi változtatások történhessenek. Ezt azonban az 1920 októberi törvény alapján nem lehet megtenni, ennélfogva külön törvényt kell alkotni.

Angol-francia paktum a garancia-kérdésben

Anglia lemond a konferenciáról

Párisból jelentik: A Quai d'Orsay jogügyi szakértője Fromageot visszautazott Londonból Párisba. Fromageot Londonban megbeszéléseket folytatott az angol külügyminisztérium jogügyi szakértőjével Sir Cecil Hurst-tel. Ezek a megbeszélések nemcsak a francia-angol válasz szövegéről folytak, hanem a tulajdonképpeni garanciaszerződés szövegének előkészítéséről is.

Hir szerint a szövegre vonatkozó megállapodás már meg is történt a két külügyminisztérium között.

A Journal értesülése szerint egyébként Philipps angol nagykövetségi tanácsos Berthelot-nak, a Quai d'Orsay politikai osztályvezetőjének memorandumot nyújtott át, amelyből a következő részületek közli:

— Az angol kormány egyelőre lemond arról, hogy nemzetközi konferencia összehívását kívánja. Anglia hozzájárul Franciaország álláspontjához: a szövetségesek nem engedhetik meg, hogy Németország szerződést javasoljon a Rajna-vidék megszállásának feltételeiről. Ezenkívül Anglia a döntőbírói kérdésében is hajlandó a francia álláspont elfogadására, de a szankciók kérdésében ragaszkodik ahhoz, hogy a szankciókat mindig népszövetségi döntés előzze meg.

Ebben az összefüggésben igen érdekes az Ère Nouvelle cikke, amelyből kitéjük, hogy Anglia és Franciaország között valóságos üzleti alku folyik a biztonsági kérdésben. A lap többek között ezt írja:

— Mindenért meg kell fizetnünk, ha Anglia nagylelkű és engedékeny velünk szemben Európában, megkívánja, hogy mi ugyanilyen nagylelkűek és engedékenyek legyünk vele szemben Ázsiában.

Lecsapolják

az utolsó bácskai mocsarat

Társulatot a mocsár alakítani
a Mosztonga lecsapolására

Bácska és Bánát televény földje a török hódoltság alatt majdnem egészen mocsaras volt. A törököktől való felszabadulás után kezdődött meg a mocsarak lecsapolása s azóta lett Bácska és Bánát igazi tejjel, mézzel folyó Kánaán. Bácskában most már csak egy nagyobb mocsaras terület, a Mosztonga vár lecsapolásra.

A *Bácsmegyei Napló* megírta, hogy a sombri hidrotechnikai kirendeltség befejezte a szükséges műszaki munkálatokat a Mosztonga mocsár lecsapolására. A helyszínen járt szakbizottság kész terveket küldött az országos vízügyi igazgatóságnak, mely mint értesülünk, a terveket jóváhagyta. Ezzel aztán az utolsó bácskai mocsár lecsapolása a megvalósulás felé közeledik.

A Mosztonga mocsár Sombortól egész a Dunáig húzódik, keresztülzelve tizenöt község határát. Keletkezése messze a vadokra nyulik vissza és igen valószínű a feltevés, hogy valamikor a Duna egyik élő mellékága volt. Elnevezése kelta eredetű. Kilencezrhatszáz katasztális hold a kiterjedése, a Péter király csatornánál kezdődik Sombornál és a Duna melletti Bukin községnél végződik. Érinti Novisad, Plavna, Bács, Deranya, Karavukovo, Odsaci, Bogojevo, Srpski-Miletics, Szonta, Dorostovo, Svilojevo, Stapar, Prigl. Sv. Iván községek határait, melyeknek lakossága eddig nagyon sokat szenvedett egyrészt a mocsár gyakori kiöntéseitől, másrészt meg a mocsaras levegő okozta maláris betegségektől. A lecsapolással különösen Bács község nyerne sokat, mert ezáltal megszűnne a községet fenyegető állandó árvízveszedelem. A mocsár lecsapolása azonban nemcsak azt a célt szolgálja, hogy az árvíz veszedelmét elhárítsák, hanem 9600 katasztális hold kiterjedésű mocsárnak kitűnő termőfölddé való átalakításáról van szó, ami elsőrendű országos gazdasági érdek.

A sombri hidrotechnikai kirendeltség terve szerint új lecsapolási társulat alakulna, melynek kizárólagos feladata a Mosztonga lecsapolása. Az újonnan alakítandó lecsapolási társulatba bevonják a mocsaras vidékkel szomszédos községeket. A szükséges anyagiakat, 14 és fél millió dinárt oly módon akarják előteremteni, hogy az Országos Jelzőlog Banktól amortizációs kölcsönt vennének fel, amelynek törlesztését a községeknek kellene magukra vállalni. Az

amortizáció visszafizetése csak a lecsapolás befejezése után három év múlva kezdődne. A számítások szerint egy katasztális holdra 1600 dinár költség jutna, ami elenyészően csekély összeg, ha tekintetbe vesszük, hogy 25 éves törlesztésről van szó. Most az érdekelt községeken a sor, hogy a gazdasági és kulturális szempontból egyaránt jelentős feladat megoldását előmozdítsa és hogy Bácska utolsó mocsaras vidékét termőfölddé lehessen varázsolni.

A POSTALÁDA TITKAI

NEGYVEN ÉV ELŐTT IRT SZERELMES LEVELEKET
TALÁLTAK EGY ELHAGYOTT POSTALÁDÁBAN

Beeskerekéről jelentik: Az egyik torontali városkában, egy elhagyott ház faláról leszedték a levélszekrényt. Amikor a hatóság emberei kinyitották, csodálkozva látták, hogy levelek vannak benne. A postabévegzőről és a régi, kraicáros bélyegekről megállapították, hogy ezeket a leveleket negyvenegy esztendővel ezelőtt dobták be a szekrénybe.

— Mi történnék ezekkel a levelekkel? — kérdezte sürgönyileg a postamester a beeskerekéi főpostahivataltól.

— Haladéktalanul kézbesítendő a címzeteknek — érkezett vissza a sürgönyválasz.

A rendelkezést könnyű volt kiadni, de annál nehezebb végrehajtani. A címzetek már mind meghaltak, vagy elköltöztek a környékről. Negyvenegy év nagy idő, azóta átszaladt a világ: háboru, nyomorúság és sok kinnal teli esztendő, ki tudja, hová, hányfelé szórta az embereket az idő?

A lelkiismeretes postamester megpróbálta kikutatni a feladók címét. Felbonthatott tehát a leveleket. A fakult, öregbűtű írásokból meghatározható intimítások kerültek napvilágra. Ezeknek az intimításoknak a negyven év patinája adta meg az érdekességét és a negyvenegy esztendő adta a jogcímet is ahhoz, hogy a levelek díszkrét jellegét elévültnék tekintsek. Két szerelmes levelet is találtak a vén levélszekrényben. Az egyiket egy

hadnagy írta, aki az ideálját szerette volna rávenni arra, hogy utazzon vele Kaposvárra.

— Édes egyetlenem, — írta többek között a hadnagy, — jöjjön velem, megíjja, boldog napok fognak ránk virradni. Ugy fogunk élni, mint a galambok... Ne törődjék azzal, hogy Kaposvár messze van, s hogy idege nek között leszünk. Hiszen mindössze néhány esztendőt kell csak ott töltenem, azután visszajöhetünk. Kis Liliém, írja meg minél előbb a boldogító igen-t.

Boldog fiatalok, akiknek Kaposvár egy nagy út volt. Lilike ma már legalább hatvan esztendő matróza és a hadnagy talán már tábornok azóta, ha csak el nem esett a háboruban.

A másik szerelmes levelet egy leány írta:

— Drága Jánoskám, a képet megkaptam, gyönyörű, gyönyörű, csodás! Csupa finom szín, szinte érzem rajta az erdő lehelletét. Csak az őzket miért nem festetted kicsit hátrább? Nagy mesterek megirigyelnek ezért a képért!

Forrón csokol Cidád.

U. i. A krinolinomat, amit nálad hagytam, a postakocsival küldd utánam!

Vajon ki volt ez a »nagy« festő? Szegény, milyen lesújtó érzés lehetett szá-

mára, hogy nem kapott semmi gratulációt a »csodás képért«. És a kedves hölgy mit gondolhatott a lovagról, aki magánál tartotta a krinolinját?

Ma már rég a jóisten szerelmesei valamennyien. És a menyországban biztosan kimagyarázták egymás előtt a dolgot.

Okolicsányi dinamitot rejtett el hivatali vasszekrényeiben

Fontos új bizonyítékok Leirer Amália gyilkosa ellen

Budapestről jelentik: A Teréz-köruti gyilkosság nyomozása lázas gyorsasággal halad előre. Napról-napra súlyosabb bizonyítékok kerülnek felszínre Okolicsányi László ellen. Többször fölmerült már az a terv, hogy a nyomozóhatóságok át fogják kutatni Okolicsányi hivatali szekrényeit. A napokban jelentkezett egy tanu, aki sokat járt Okolicsányi hivatali szobájában, bejelentette, hogy az egyik vasszekrényben egy szürke bádogdobozban több mint öt-hat kiló dinamit, ezenkívül pedig többszáz Manlicher-töltény és két-három iratköleg van elrejtve. Pontos leírást adott a szekrény belsejéről és a benne elhelyezett tárgyakról. Ugyanakkor az Elektromosművek is azzal a kéréssel fordultak a vizsgálóbíróhoz, hogy rendelkezje el a szekrények átkutatását és kiürítését.

A vizsgálóbíró most elrendelte Okolicsányi két szekrényének és irasztalának átkutatását azzal, hogy azokat a tárgyakat, melyek a bűnyben bizonyítékképpen felhasználhatók, a nyomozóhatóságok foglalják le és a vizsgálóbírói hivatalba szállítsák át.

A személt előreláthatólag a jövő hét elején tartják meg és fontos adatokat várnak tőle.

Modern Krisztus-történet

(Giovanni Papini: Krisztus története. — Athenaeum.)

Szükség volt erre a könyvre? Ugy lát-szik igen, mert immáron minden nagy nyelvűre van lefordítva s például az angol fordítás a tizenötödik kiadását éli. Ha azonban megokolni akarnók ezt a hatalmas sikert, úgy azt aligha tudnók. Ebben a könyvben a hívő nem találja meg a tiszta hitet, a kétkedő nem talál megnyugvást, a tárgyilagos történelmet kereső mindent kap csak történelmet nem, a költői olvasmányra áhítózó olvasó pedig zuhogó, csörömpölő szavakat kap, melyek olyan nagy zajt csapnak, mint a szentírásbeli kufárok Jeruzsálem templomában. Miért hát ez a siker? Kinek kell ez a könyv? Papini azt írja bőszesen, burjánzó előszavában, hogy a könyv laikusok számára íródott, akik kicsit hisznek Krisztusban, de mégis kívüli, vannak Krisztus Házán, akiknek nem kell száraz, szenteltvízzel püspöki írás, de nem kell hitetlenkedő, nagyképtűsködő tudományosság sem, akiknek Krisztus élete és istensége kell élvezetes, jól felépített könyvben. Ő, igen vannak még most is emberek, akik Fülöpöz szeretnének menni mondván: Vohumus Jesum videre. És vannak ma is Zákeusok, akik felmásznak az eperfára, hogy láthassák Jézust, ki az? Videre Jesum quis esset? A »Storia di Cristo« sikerének mindenesetre ez az egyik oka.

A másik ok a tervnek vonzósága és hálássága. Ilyen hatalmas szélsőségek-nél az egyeztetés, a kiválasztás, az ügyes eklekticizmus majdnem mindig biztos és nagy sikerrel jár. A képrás történetében jó példa erre Rafael, aki a cím-quecento művészi irányalt simán, nyájasan egyesíti. Savonarola vallásosságát például az antik pogánysággal. »Krisztus srbatételé«-nél egyesíti Peruzinót, Mantegnát, Michelangelót, és Fra Bartolomeót. A siker, a boldogság Ra-belra mosolyog, míg a gigászi Michel-

angelo keserűségben és meghasonlásban nyöszörgi végig életét. Az arany kö-zéput, mely szürke embertől és portól, mindig népszerű, hiszen ez a tömegek utja. A nyájas és tapintatos eklekticiz-musnak sikere szinte elmaradhatatlan. Így tehát Papini egységesítő terve is si-kerrel járt. De a sikernek még nagyobb-nak kellene lenni. Mert ebben az eset-ben tulajdonképpen csak ötletnek, a tervnek van sikere és nem a megvaló-sulásnak.

Rafael egyénisége nyájasan, puhan, nőiesen buvík el, képein semmi jelleg-zetes vonás, szin, gondolat és érzés nem marad, ő tökéletesen összeolvastja az irányokat és ellentéteket, ezért egvé-nisége rejtett és érdektelen marad, szin-te eltűnik vásznai mögött. Papini azon-ban nem egvezető, nem eklektikus te-hetség, nem rejt el nyugtalan, vérmes, vitatkozó lelkiületét, Papininek Firenze a a hazája — ez talán magyarázatul, ha nem is mentségül szolgál. Firenzéről Dante azt írja, hogy ez a város minden gonosznak a fészke, — il nido di malizia tanta — a longobard szerzetesek meg a lilomok városának nevezik, a lilom pe-dig az ártatlanságot jelképezi. Ennek a maliciának és innocenzának keveréke Firenze egész multja s ezeket a szélső-ségeket tükrözi vissza Papini hangos, hánykolódó egvé-nisége is. Mindenesetre érdekesebb, sőt művészi szempontból értékesebb is, hogy az író ilyen őszin-tén, emvi lüktető alanyisággal veti bele magát Krisztus történetének megírásá-ba, mégis a nagy siker, a széles, töké-letes elismerés elmarad mellőle, mert nem buvott ő is a vásznon, az alkotás mögé esendesen, hidegen, szerényen, személytelenül.

Az ötlet, az elgondolás nagyszerűsége azonban így is érdekessé teszi a könyvet. Papini éniteni akart s épített is az olvasó lelkében, de az alanzatra nem az a szobor került, amelyet ő sze-reteft volna. Papini Krisztusa nem az az egységesített, sok oldalról megvilágított és plasztikussá tett Krisztus, akiben az evangéliumok áhitata, szent Agoston ra-jongása, Kempis Tamás miszticizmus,

Bossuet gözje, Renan meleg tudomá-nyossága, Nicolas szkepszise, Schenkel egyszerűsége, Holzmann ateizmusa, Bougaud kedvessége és Lamennais ál-modozása olyad össze középszerűsége-ket kedvelő tömegek istenségévé. Papini Krisztusa az ő egyéni Krisztusa túléles konturokkal, a szélsőségek merész hang-súlyával. Sokan — hívők és hitetlenek vegyesen — nem fogják tudni követni ezt az új Megváltót.

Papini, amint a terjedelmes előszó-ban írja — nem akar dolhos, száraz apá-caolvasmányt, de nem is akar komoly, tudományos munkát írni, Krisztus — és nem Jézus! — történetét akarja meg-írni. Alapja és kiinduló pontja a négy evangélium, amelyet színesen, bőven, de hézagosan, hangosan, fegyelmezetlenül mond el, nem ügyelve ellenmondásokra szöveghűségére. Inkább a szinoptikusok-kat követi, mint a negyedik evangéliu-mot épüv, ahogy a népies bibliaiírók tes-zik, a történetek egymásutánja is tel-jesen megegyezik a megszokott sorrend-del. A különbség az események bölcel-mi magyarázatában van. Papini lelke-sen fejtegeti, magyarázza az eseménye-ket valami filozófó, vitatkozó lévél, mely legtöbbször merész és messi megállapításokra ragadja. A Jézus körül szereplő római és zsidó személyek na-yeven sötét és gonosz szinekkel vgyo-rognak fel. Krisztus iránti elragadtatása pedig sokszor túlszárnyalja a vallásos könyvek rajongását. Bölcelkedése nagy-on eredeti és nagyon érdekes, de tel-jesen rendszertelen és következtelen. Írá-sa, stílusa sokszor vadnak mondható. Lépten-nyomon ilyen szavakba botlunk: szemétdomb, iszap, ganéi, trágya, koty-valék, bordélyház, okádék, genny, szenny, fertőzős, rohadás és még ha-sználó szines, szagos, tarka és tüzes sza-vak rotyognak, bugyborékolnak, lángol-nak és hánykolódnak a nyugtalan beti-tengerben. Ilyen merészen modern han-gon még nem írtak sem Jézusról, sem Krisztusról a megváltóról, így nem írt sem Renan, sem Strauss, sem Parker. Olykor Bossuet harcias ékesszólása lob-ban fel, de mindig valami modern, szin-

te expresszionista mellékizzel.

Megérződik, hogy ezt a könyvet a hu-szadik század gyermeke, a megcsömör-ölt filozófus, a kaosztól irtózó költő, a futurista irányok felé sodródó író írta, aki végre megtér, mint tékaoló fiu a hit, sőt az egyház csendes, hívős levegőjü otthonába. A végére írt könyörgésben hitvallást is tesz »az egyetlen és egyete-mes Egyház« mellett, »melynek hangja Rómából harsog a te Helytartód csalha-tatlan szavaiban, csupán ez az egyház mered még ki a világ dühöngő és isza-pos tengeréből«.

Papini megtéri és imádkozik meg bib-liát ír a maga módján.

Ha végigolvassuk a *Storia di Cristo*-t megegyezően felvetődik a miért, a szük-ségszerűség vagy a jogosultság kérdése. Mert azoknak, akiknek Papini szánta ezt a könyvet, nincsen szükségük Krisztus történetére, azok — ha mindjárt hé-zagosan is — ismerik a szentírást. És az már igazán nem fontos, hogy Claudia Porculának hívták Pilátus feleségét és hogy Lukácsnál meztér az egyik lato-r, míg a többi evangélistánál nem. Ha Jé-zus istenségét keressük, fontos-e a kö-rülötte tévedő, gyilkokdó, rajongó, gu-nyolódó emberek forgása, fontos-e földi pályájának pontos egymásutánja? Ha-marabb megtaláljuk-e Krisztust a mesé-ben, a bölcelkedésben, a betük milliárd-jaiban, mint a tiszta törekvésben, lel-künk egyszerű jóságában, »fengerítsd el a követ és ott találsz engemet, hasítsd meg a fát és én ott vagyok« — mondja Jézus. Ha keressük megtaláljuk őt a judeai kereten kívül is. Megtaláljuk őt annak az arcában, aki fetemel, mikor el-estünk, megtaláljuk őt annak a szemé-ben, aki könnyezik mások bánatán, talál-kozzunk vele, mikor keserül és gonosz gondolatokkal megvünk az alkonyatban és ő megkérdezi tőlünk: Hová mégy?

Nem könyvekben találjuk meg Őt, ha-nem a szeretetben, a jószágban. »A leg-több Jónak keresése pedig — írja szent Agoston — az Isten felé való törekvés.«

Szentelekny Kornél.

Megkezdtek a francia-angol adósságtárgyalásokat

Washingtonba is elindult a francia adósság-delegáció

Londonból jelentik: Az angol és francia szakértők kedden ültek össze először, hogy Franciaország adósságairól tárgyaljanak. A megbeszélések a következő pontokról folynak:

1. Évi részletekben vagy pedig egyösszegben történjék-e az adósságok rendezése?

2. A francia kötelezettségekből mennyit irjanak a Dawes-terv és mennyit a francia adófizetők terhére?

3. Milyen alapelvek szerint állapítják meg Franciaország adófizetési képességét?

4. Milyen mértékben történjenek a fizetések készpénzben és mennyiben természetbeni szolgáltatásokkal vagyis: hogyan fizessen Franciaország készpénzzel anélkül, hogy veszélyeztetné a francia valutát és hogyan fizessen árukkal anélkül, hogy az angol kereskedelmet károsítaná?

5. Milyen mértékben legyenek tekintettel az angol-francia kereskedelmi mérlegre?

Ezenkívül még az esetleges moratórium időtartamáról és a felgyülemlett kamatokról lesz szó.

A lapok azt írják, hogy a francia minisztertanács szerdán dönt a delegátusok névsoráról, akiket a francia kormány Washingtonba küld, hogy ott a szövetségi adósságok kérdéséről tárgyaljanak. Franciaország előreláthatólag Franklin Bouillont és Henry Bérangert küldi Washingtonba.

Szerelmi fogadásból világszerte gyalogutra indult két német leány

A jövő héten Jugoszláviába érkeznek

Budapestről jelentik: Kedd este a főkapitányságon jelentkezett két német leány, akik gyalog járják be az egész világot. Világszerte gyalogsétájuk alapja egy fogadás, amely szerint három év és hét és fél hónap alatt járják be az egész világot.

A fogadás mögött egész bizarr ötlet húzódik meg. A két leány berlini varietékben mint artistanő működött. Az egyik közülük, a huszoneg esztendőes Eszter Holländer, Németország egyik legismertebb spitzlancosnöje. Berlinben az aranyifjúság színe-java kényeztette és egy igen előkelő fiatalember szerelmi ajánlataival ostromolta. A leány az ostromra azzal válaszolt, hogy udvarlóját komoly szándékainak bebizonyítása céljából arra ösztönte, tűzzön ki egy magas jutalomösszeget és ezért ő gyalog, minden pénzbeli támogatás nélkül bejárja a világot és ha ennek az árán megszerezte a kívánt összeget, úgy hajlandó udvarlóját meghallgatni. Nagy pezsgős dárúdó volt akkor, amikor a leány az ajánlatot megtette és a fiuraállott. Barátaival együtt 50.000 aranyárka jutalmot tűzött ki, ha a leány egy melléje adandó ellenőr társaságában bejárja Németországot, Csehszlovákiát, Ausztriát, Magyarországot, Jugoszláviát, Olaszországot, Görögországot, Törökországot, Kis-Ázsiát, Perzsiát, Arábiát, Egyiptomot, Tripoliszt, Szaharát, megszerzi magának a pénzt, hogy áthajózhasson Braziliába, onnan átmege Mexikóba, az Egyesült-Államokba, Kanadába s újra tengerre szállva a Skandináv-félszigeten keresztül Oroszországon át visszajön Németországba. Az utat három és fél esztendő alatt kell megtennie.

A leány vállalkozott erre az utra, ellenőrzőnek pedig egy másik artistanő, a huszonegy éves Demand Mária szegődött melléje. Julius 9-én indultak el Berlinből és Drezda, Reichenberg, Prága és Bécs érintésével érkeztek meg a magyar fővárosba. A leányok ruháját

a velük levő farkaskutya viszi a hátán. Sok viszontagságuk és kalanduk volt már idáig is, de azért jókedvűek és bizakodóak. A maguk fényképeit árusítják és ebből tartják el magukat az uton. Tulságosan nem bőséges az ara-

tásuk és akárhányszor megtörtént, hogy a szabadban töltötték az éjszakákat.

Kedden megpihentek Budapesten, ahol megszerezték az olasz és jugoszláv vízumot és szerdán indulnak tovább Jugoszlávián át Olaszországba.

Szigoru intézkedések a francia kommunisták ellen

A L'Humanité az engedelmség megtagadására szólítja fel a katonákat — A franciák helyzete javult Marokkóban

Párisból jelentik: A hétfőre virradó éjszakán a párisi rendőrség különböző kommunista egyesületekben nagyarányú házkutatást tartott. Így többek között a marokkói háború ellen agitáló bizottság, a párisi kommunista szövetség és a franciaországi kommunista párt végrehajtó bizottságának helyiségeit kutatták át a legaprólékosabban. A házkutatást annak a cikknek alapján indították meg, amelyet a L'Humanité július 20-iki száma közöl és amelyben a lap a Marokkóban harcoló katonákat felszólítja, hogy az engedelmséget feljebbvalóikkal szemben tagadják meg és nyújtsanak békejobbot a rikkabítóknak. A rendőrség számos aktaesomagot foglalt le. Letartóztatások azonban nem történtek.

A párisi rendőrfőnökség hivatalos jelentése azt az érdekes megállapítást tartalmazza, hogy a háború gsetére meghatározott kivételes rendszabályok alapján nem lehet a kommunisták ellen eljárni, minthogy a rikkabítók ellen Franciaország nem visel háborút. Marokkóban csupán rendőrhatalósági intézkedéseket fogamatosítanak, amelyek a lázadók által fölbolygatott rend helyreállítását célozzák.

A felebbviteli törvények hétfőn

Cachin és Vaillant-Coutoire képviselőket, akik a Marokkóban harcoló katonákat az engedelmség megtagadására biztatták, hat hónapi börtönrre és ezer frank pénzbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet már két fokon megerősítették, a kommunista képviselőknek azonban mind a két esetben sikerült a büntetés jogerőre emelkedését különböző címeken megakadályozni.

A Marokkóból érkező jelentések a francia front helyzetének megjavulásáról adnak hírt. A Matin fezi jelentése szerint a rif-erők megkísérelték, hogy befészkeljék magukat Tafran környékén, hogy azután hajnalban támadást hajthassanak végre az ottani őrség ellen. Kísérletüket a franciák ellentámadással visszaverték. A rifek számos halott, sebesült, valamint mindenféle hadianyag visszahagyásával elmenekültek. Az Uergha-völgy megtisztításával a helyzet megjavult.

Az egész arcvonalon nyugalom van. Abd el Krim folytatja megtorló intézkedéseit a fölelpartolt törzsekkel szemben, amelyek megadásukról tárgyalást kezdtek a franciákkal. Reguláris rífesapatok, amelyeket a francia frontról elvontak, hír szerint a spanyol front ellen vonulnak fel.

A pénzügyminisztérium megsemmisítette a noviszádi milliós adóbírságokat

Törvénytelen volt az adóstatárium — Az adóbírságügyek visszakerülnek az adófelszólamló-bizottság elé

Noviszad kereskedelmi- és ipari köreit hónapok óta izgalomban tartják azok a nagyösszegű, sok milliós adóbírságok, amelyeket a noviszadi pénzügyigazgatóság rótt ki Noviszad legnagyobb cégeire.

A noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság huszonnyolc ismertnevű noviszadi kereskedő ellen indított adóeltilkolás miatt kihágási eljárást és 20 esetben fejezte be a vizsgálatot és szabott ki 500.000—5.000.000 dinárig terjedő pénzbírságokat.

A gazdasági körök erélyes akcióval szálltak szembe a drákói rendszabályokkal s azzal a szellemmel, amely ezekben a bírságolásokban megnyilatkozott.

A megbírságolt kereskedők kivétel nélkül megfélebbzték a noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság ítéleteit, amelyek közül az egyenes állami adók vizérgazgatósága, — a mely másodfokon dönt, — hétfőn a Löwenberg Alfréd és Miroszavljevics testvérek noviszadi textilnagykereskedőkre vonatkozó iratokat felülvizsgálta, az ítéleteket mint törvényteleneket megsemmisítette és mindkét ügyet illetékes elbírálás végett az adófelszólamlási bizottsághoz utalta.

Löwenberg Alfréd ügyében hozta meg a pénzügyigazgatóság az első ítéletet és Löwenberget 246.213 dinár eltilkoló adó huszszorosában, 4.924.260 dinárban mint bírságban, 147.910 dinár költségben és ítéleti il-

letékben és a forgalmi adókönny hiánya miatt 500 dinárban marasztalta el. Löwenberg Alfréd bírsága eszerint összesen 5.318.883 dinárt tett ki.

Az egyenes állami adók vezérgazgatósága ebből csak az 500 dináros pénzbírságot hagyta helyben.

Miroszavljevics testvérek céget az eltilkoló adó egyszeresével: 180.262 dinárral, 3.244.716 dinár bírsággal, 97.540 dinár ítéleti illetékekkel és költséggel és a forgalmi adókönny hiányos vezetése miatt 500 dinárral bírságolta meg.

Miroszavljevics testvérek céget az se összesen 3.523.018 dinárt tett ki. A bírságot ebben az ügyben is csak 500 dinárba szállították le.

Az adóbírságok hatályon kívül helyezésének híre gyorsan elterjedt a városban és az mindenütt megnyugvást keltett.

A Bácsmegeyi Napló munkatársa felkereste Bugarszki Tódor inspektort, a pénzügyigazgatóság helyettes igazgatóját, aki a következőket mondotta a hozzáintézett kérdésekre:

— Még nem kaptam meg a vezérgazgatóság határozatát, amely megsemmisíti a pénzügyigazgatóság ítéletét és így nem tudok az indokolásból részleteket mondani, de — magánuton — is úgy vagyok értesülve, hogy az ítéleteket megsemmisítették. Mindenesetre örülök, hogy az affér ilyen megoldást nyert.

Öngyilkos lett egy udvari csendőr

Szerelmi bánatában föbelőte magát

Blédből jelentik: Hétfőn délelőtt a Blédbbe vezető országuton föbelőtte magát Milovanovics Milutin udvari csendőrkáplár és nyomban meghalt.

Milovanovics tíz óra előtt kiszökött a királyi villából, ahol szolgálatot teljesített s a Petrin hotel előtt kocsiba ült azzal, hogy Blédbbe megy egy levelet feladni. Alig, hogy pár száz lépést taladalt, észrevette, hogy a kocsit egy motorbicikli követi, amelyen később parancsnokát ismerte fel. Mikor parancsnoka a kocsit utólérte, Milovanovics elővette szolgálati revolverét, hátentekába löött és azonnal meghalt.

Milovanovicsnak a zsebében két levelet találtak. Az egyiket egy leány ismerősétől kapta, aki a levélben azt írta, hogy nem mehet el a megbízott találkára. A másik levelet Milovanovics Trinkovics beogradi csendőrkáplárnak akarta feladni. Ebben a levélben Milovanovics közli, hogy soha többé nem fog Beogradba visszatérni, mert a sors már rendelkezett vele. Milovanovics barátai előtt is többször kijelentette, hogy öngyilkos lesz, mert szeret egy szlovén leányt, aki nem viszonzza szerelmét. A csendőr társai előadták, hogy Milovanovics az utóbbi időben teljesen visszavonult, buskomor lett és láthatólag sötét tervvel voltak, amiért szigorúan ellenőrizték.

Az eddigi nyomozás szerint Milovanovics reménytelen szerelem miatt követte el az öngyilkosságot.

Tíz bűnügy

Főtárgyalások a szubotikai törvényszéken

Kedden tíz büntető ügyben tartott főtárgyalást a szubotikai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa. A tíz ügy közül kilencben ítéletet hoztak és egy ügynek a tárgyalását elnapolták, mert a vádlott ismeretlen helyen tartózkodik és az idézés nem volt neki kézbesíthető.

A tárgyalásra került ügyek nagyobb-részt kisebb lopások és egy-két könnyű testi sértés. Két érdekesebb eset akadt közöttük.

Amikor a rendőr mulat

Az egyikben egy volt szubotikai közrendőr, Katancsics Vince volt a vádlott. Ez év február 12-én, egy csütörtöki napon az esti órákban három rendőr nyitott be Csizmadia Trinka vendéglőjébe. A három rendőr ittas állapotban volt és alig léptek be a helyiségbe, amikor az egyik, Katancsics Vince minden szó nélkül ütelgelni kezdte az ott tartózkodó vendégek közül Stepanovics Menyhértet, akit kihuzott karddal megsebesített. Stepanovicsot a korcsmából mentők szállították kórházba, ahol hét és fél napig volt ápolás alatt.

Katancsics Vince vádlott beismeri, hogy megütötte Stepanovicsot, de olyan ittas állapotban volt, hogy nem tudta, mit csinál. A kérdéses időben nem volt szolgálatban. Ő és két társa a szolgálat végeztével már erősen beborozva tértek be a Csizmadia-féle korcsnába, ahol az eset történt.

A vádlott után Stepanovics Menyhért sértettet hallgatta ki a bíróság. Csak annyit tud, hogy megverték. Nem beszélt egy szót sem, ő hozzá se szóltak egy szót sem, csak szó nélkül ütöttek, éppen készült hazamenni, amikor az eset megtörtént vele és a lakása helyett a kórházba került.

Ivanovics Iván rendőr előadja, hogy már előzőleg, mielőtt a Csizmadia-korcsnába jöttek, sokat ittak. Csak azt tudja, hogy az eset után mindhármukat bevitték a városházára és lecsukták, mert részegesek voltak.

A bizonyítási eljárás befejezése és a

perbeszédék után a bíróság a vádlottat hat napi elzárásra ítélte.

A tettenért zsebmetsző

Kozma Frányó hivatasos zsebmetsző azzal volt vádolva, hogy múlt év augusztus 8-án a Nádor-kávéházban Aradszki Péter zsebéből kilopta a pénztárcáját és megszőkött. A vádlott szerint a pénztárcában 4916 dinár volt, a károsult szerint 13.350 dinár. Kozma a sikerült fogás után előbb az éjjeli mulatóhelyen nagy mulatságot csapott, majd Veliki-beckerekre utazott. Mint »szorgalmas« ember, nem maradt utközben sem télen és a vasúti kocsiiban kiloptott egy utitársa zsebéből 4000 dinárt. Ezuttal azonban kevésbé kedvezett Kozmának a szerencse, mert tetten érték. Beckerekben átadták az ügyészségnek és a bíróság több havi börtönbüntetésre ítélte. A büntetés kitöltése után Szuboticára szállították, ahol kedden tárgyalták lopási ügyét.

A bíróság egy évi börtönnre ítélte.

Augusztus 30-ikán lesz Szuboticán a Vajdaság gazdasági kongresszusa

Megalakul a vajdasági szervezetek központja

A Noviszadon múlt év november 23-án megtartott első vajdasági kongresszus elhatározta, hogy az összes gazdasági szervezetekből *harcos szövetséget* létesít.

Jugoszláviában már vannak ilyen szervezetek: Ljubliában a szlovén, Zagrebban a horvát gazdasági szervezetek szövetsége, Szerbiában erre nincs szükség, mert ott a gazdasági körök *politikai* uton érik el céljaikat, viszont a Vajdaságban ilyen szervezet még nincs és annak megalakítása mindinkább *sürgőssé* válik.

A vajdasági gazdasági szervezetek szövetségének minden vajdasági gazdasági egyesület vagy szervezet automatikusan tagja lesz, miáltal a szövetség 25—30.000 főnyi taglétszámot érne el. A szövetség tagjai a helyi szervezeteiknél fizetett tagdíjakon felül némi tagdíjtöbbletet fognak leróni a szövetség adminisztrációs költségeinek fedezésére. A szövetség a vajdasági gazdasági körök érdekeit szolgáló lapot adnak ki.

A múlt évi november 23-iki noviszadi első vajdasági gazdasági kongresszus elhatározta, hogy az ezidei kongresszust Szuboticán tartják meg. A szuboticiai kereskedők és iparosok szövetsége úgy döntött, hogy a szuboticiai vajdasági gazdasági kongresszust a kiállítás idejére hívja össze. A szövetség azonban annyira el van foglalva a kiállítás rendezésével, hogy a gazdasági kongresszus előkészítő munkájának intézésére a noviszadi kereskedelmi- és iparkamarát kéri fel, mely a munkát azzal a felettel vállalta, ha a vajdasági összes gazdasági szervezetek, főleg a bánátiak és ezek közt elsősorban a veliki-beckerek kereskedelmi- és iparkamara résztvesz az előkészítő munkában.

A noviszadi kereskedelmi- és iparkamara szerdán küldi szét az augusztus 30-ára tervezett vajdasági gazdasági kongresszusra szóló meghívókat. A kamara minden vajdasági gazdasági szervezettől választ kér arra, hogy a meghívott testület megfelelően tartja-e az augusztus 30-iki terminust, hány taggal képviselteti magát a kongresszuson. A meghívó nyomtatékosan felhívja a gazdasági testületek figyelmét a vajdasági gazdasági szövetség megalakításának nagy horderejére.

Dr. Kozics Mirkó egyetemi tanár, a noviszadi kereskedelmi- és iparkamara főtitkára fogja a gazdasági kongresszust előadással bevezetni. A Vajdaság gazdasági jelentősége országos szempontból című előadásában méltatni fogja a Vajdaság jelentőségét. Előadást fognak még tartani a kongresszuson a beogradi Trgovinski Glasnik főszerkesztője és dr. Franges Ottó zagrebi egyetemi tanár.

Franciaország nem fogadja el Abd el Krim békefeltételeit

Lázadást szítanak a spanyol zónában élő rif-törzsek között is

Párisból jelentik: Abd el Krimtől még mindig nem érkezett válasz Párisba. A sajtó élénken foglalkozik azokkal a békefeltételekkel, amelyekről Abd el Krim a Times munkatársa előtt nyilatkozott. A lapok ki-fejtik, hogy Franciaország *semmiképpen sem fogadhatja el Abd el Krim békefeltételeit*. A Journal azt írja, hogy a rif-vidék *függetlenségének elismerése megsértene az összes eddigi szerződéseket*, elsősorban pedig megsértene Marokkó szultánjának szuverenitását.

Abd el Krim azt kívánja, hogy *konferenciát hívjanak össze Tangerben*. Ha ez megtörténne, akkor a meginduló vita már Abd el Krim szuverenitásának elismerését jelentené.

Ez az ut pedig *Franciaország és Spanyolország számára igen veszélyes*. Abd el Krim — folytatja a lap — ne akarjon tárgyalni, mert erre nincs joga. Abd el Krimnek csak egy feladata lehet: vagy elfogadja, vagy visszautasítja békefeltételeit

Rabatból jelentik: *Pétain* tábornagy a »Strasbourg« cirkáló fedélzetén Ceutába utazott, ahol *találkozik Primo de Rivera tábornokkal* és azután együtt utaznak Tetuanba. A két hadvezér konferencián résztvesz *Riquelmo, Navarro és San Jurgó* tábornok is. Ezen a konferencián fogják megbeszélni a *spanyol és francia csapatok együttműködésének végleges taktikáját*.

Felláztatják a spanyol zóna rifkabiljait is

Párisból jelentik: A Dzsehalá és Absere törzsek főnökei Abd el Krim fivérének elnökletével Sesuanba értekezletre jöttek össze. A Havasügynökség jelentése szerint az értekezletnek az a célja, hogy a nyugati spanyol zóna törzseit arra kényszerítsék, hogy csatlakozzanak a rifcsapatokhoz és a spanyol frontszakaszon erősebb támadásba kezdjenek. Egyben a nemzetközi zóna felől is támadást készítenek elő.

A válópörök gyöngye

Londonban megkezdődött „a világ legizgalmasabb és legpikánsabb válópöre”-nek tárgyalása — Világbotrány támadna, ha mrs. Rapert két szeretőjének neve nyilvánosságra kerülne

Londonból jelentik: A múlt héten egy londoni társaságban, ahol a legelőkelőbb angol arisztokraták voltak hivatalosak, — még a királyi család egyik tagja is ott volt. — lord Forest így szólt a körülötte álló urakhoz és hölgyekhez:

— Azt hiszem, hogy a jövő hétfőn olyan válópör fog kezdődni, amelyre nyugodtan azt lehet mondani, *ez a világ legizgalmasabb és legpikánsabb válópöre*.

A »világ legizgalmasabb és legpikánsabb válópöre« hétfőn valóban megkezdődött. Hősei: 1. *Raper* Alfréd dúsgazdag földbirtokos és volt képviselő, 2. A felesége, aki azelőtt Connyngham márkának volt a hitvese, de tőle elvált. 3. *Daniel Metz*, akivel az asszony állítóan házasságtörést követett el. Mind a hárman a legelőkelőbb körökbe járatosak, udvari bál az utóbbi időben nem zárlott le anélkül, hogy ők ott meg ne jelentek volna. Ugy a férfi, mint a feleség egyaránt kérték a házasságuk felbontását, mind a ketten a *másik* hibájából.

A tárgyalás

A bíróság elsőnek mrs. Rapert hallgatta ki, aki elmondotta, hogy a házasságuk eleinte boldog volt.

— Esküvőnk után körülbelül négy héttel — folytatta — egyizben olyasmit követelt tőlem a férjem, aminek határa megborzadtam... Azt hittem, hogy nem értettem meg jól, de ő megismételte követelését s engem tetőtől-talpig az undor és kétségbeesés fogott el. Kiutasítottam a szobámból. Ettől fogva rosszul kezdett bánni velem.

A *biró*: E rossz bánásmódnak áhítóan az volt az oka, hogy ön *szenvedelmesen* ivott.

Az *asszony*: Ittam, de nem szenvedelmesen.

A *biró*: Mennyit ivott?

Az *asszony*: Azt nem tudnám pontosan megmondani. Amikor társaságban voltam s pezsgőt szerviroztam, pezsgőt ittam. Ha líkörrel kínáltak meg, líkört ittam.

A *biró*: A tanúk azt mondják, hogy ön pálinkát is ivott.

Az *asszony*: Ez nem áll.

A *biró*: Az éjjeliszekrényen állítólag mindig néhány palack pálinka állott és ha fölébredt, egész üveggel megivott.

Az *asszony*: Szó sincs róla. Lehet, hogy egy pohárral fölhaltam, hogy az *idegeimet lecsillapítsam*.

A *biró*: Pálinkával nem szokás az idegeket csillapítani.

Az *asszony*: A férjem oly brutálisan bánt velem, hogy igazán nem tudtam, mitévő legyek.

A kizsárolt becézés

A *biró* az asszony elé tárta, hogy több levelet terjesztettek a törvényszék elé s ezek a levelek azt bizonyították, hogy a *lehető legyöngédebben érintkezett a férjével*. Állandóan »egyetlen mucikámnak« szólítottatta s folyton oththatatlan szerelméről biztosította.

Az *asszony*: Ennek meg van a maga oka.

A *biró*: Kérem, mondja el ez az okot.

Az *asszony*: (lehajtja fejét, mélyen elpirul és nem szól semmit. A teremben mély csend van, mindenki feszülten néz a nőre, aki megtöri a szemét): Bármilyen nehezemre is esik, a tiszta igazságot fogom mondani. A második házasságom előtt *viszonyom* volt egy igen-igen magasállású politikai személyiséggel. Erről senki sem tudott. A mostani férjemnek sem szólítottam. Ő azonban házasságunk első napján ostromolni kezdett, nem volt-e az első férjemnél kívül más emberrel viszonyom? Annyira szerettem, hogy nem akartam, de nem is tudtam neki hazudni, megvallottam tehát neki, hogy igenis volt viszonyom. Zaklatni kezdett, mondtam meg, ki volt az illető. Addig nem hagytam békében, végül kiejtettem az illető ember nevét. De ugyanakkor térdenre roskadva könyörögtem neki, valahogy meg ne mondja senkinek, mert akkor az illető tüstént lebukna arról a magas helyről és ebből *világraszóló botrány* tenne. Ő megígérte nekem, hogy nem szól senkinek, de csak akkor, ha tüstént levelet írok annak a magasállású egyéniségnek és tudtára adom, hogy soha többé engem nem láthat. Még az éjszaka megírtam a levelet és el is küldtem. Négy nap múlva válaszolt és rezignáltan belenyugodott abba, hogy soha többé nem fog látni. Ezt a levelet Raper elvette. Ettől kezdve ha valamit nem akartam kedvére tenni, — folytatta valóságát az asszony — mindig ezzel a levéllel fenyegetett meg. »Vigyázz, — szokta volt mondogatni — ha nem parizol, nyilvánosságra hozom ezt a levelet s akkor *pocsolyába mártom azt az embert, aki most nemesak Angliát, de egész Európát dirigálja*.« Ez az oka an-

nak, amiért még akkor is egyetlen mucikámnak szólítottam, amikor ütött, vert és a hasamba rugott. Amikor egyedül voltunk, az arcomba vágott, női becsületemet mélyen sértő szavakkal illetett, de amikor megjelentünk valahol, becézgett, sőt akárhányszor meg is csókolt.

A két név

A *biró*: Nem volt önnek első házassága alatt mással is viszonya?

Az *asszony* (füle hegyéig elpirul): De igen, volt még egy férfivel, az *magasállású katoná volt, a háboruban elesett*.

A *férj védője*: Nem mondhatná meg, asszonyom, hogy kik voltak ezek az urak, akiket ön barátságával kitüntetett?

Az *asszony* (indulatosan): Az teljes lehetetlenség. *Ha akár az egyiknek, akár a másiknak kiejteném a nevét, világbotrány támadna*.

A *védő* (a bíróhoz): Talán arra lehetne kényszeríteni önagyságát, hogy leírja az illetők neveit s azután átnyújtaná önnek a leírt neveket.

A *biró*: Öszintén megvallva, én nem vagyok *kiváncsi ezekre a nevekre*. De ha a védő ur ragaszkodik hozzá, nem bánom, írja le, asszonyom, a két nevet.

Raperné kezébe fogta az odanyújtott ceruzát s leírta a két nevet a darab papírosra, azután átadta a bírónak. A *biró*, anélkül, hogy arcizma megrándult volna, elolvasta a két nevet, majd dirib-darabra tépte a papírost.

A bíróság ezután orvosszakértőket hallgatott ki, akik azt vallották, hogy mrs. Raperné mindig szeretet inni és idült alkoholista.

Daniel Metz tagadta, hogy viszonya lett volna Rapernével, bár az igaz, hogy az asszony fent volt a lakásán egy este és kettesben vacsoráztak. Raperné szintén kijelentette a *biró* kérdésére, hogy Metz még csak meg sem csókolta soha. A tárgyalást folytatják.

A lepecsételt Wertheim-szekrények

Lefoglalták a noviszadi Vojvodina bank páncélszekrényeit

Hétfőn *éjjelkor* a noviszadi Vojvodina bank Kralj Alexandra ucca 10. szám alatti helyisége előtt két társzékér állt meg. A bank egy megbízottja kinyitotta a banknak az uccára nyíló ajtajait és 10—15 munkás hozzálátott a bank két hatalmas páncélszekrényének *elszállításához*.

Éjjelkor is elég sok nézője akadt az éjszakai diszkrét költözködésnek, amelynek azonban ennél is nagyobb szenzációja volt, kiderült, hogy a *páncélszekrények ajtaján birói pecsétek fűgének*.

A páncélszekrényeket két hónappal ezelőtt vette meg a noviszadi tőzsde és azoknak elszállítása mindaddig azért késett, mert a tőzsde maga is új helyiségbe költözött.

Ezek a birói pecsétek *szombaton* kerültek a Vojvodina bank eladott páncélszekrényekre és azokat *Schossberger* Lajos noviszadi kereskedelmi ügynök, a Kralj Alexander 10. számú ház tulajdonosa augusztus-februári félelvi házbér: 16000 dinár *biztosítására* birói uton végrehajtó útján alkalmaztatta a vaskasszákra.

A tőzsde most *igénypert* indít a háziur ellen.

Most derült ki, hogy a kényszer-egyezségi eljárás alatt levő bank augusztus 1-ével végleg kiköltözik a Kralj Alexandar ucca 10. alatt eddig birt bankhelyiségéből és átköltözködik a Kralj Petra ucca 29. szám alatti *saját házába*, ahol két szerény udvari szobában várja meg a szeptember 28-ára kitűzött kényszer-egyezségi eljárás tárgyalását.

ILLATOS MOLYIRTÓ

„HERMELIN“ a neve, kérje mindenütt DEPOT „SOA“ DROGERIJA NOVISAD

HIREK

Tarzan

Irta: Karinth Frigyes

Biciklire pattan, görkoresolyázik. Asztalhoz ül, eszik, cigarettára gyujt. Levetkőzik, ágyba fekszik.

Tarzan, az artista-majom. Minden este végigcsinálja produkcióját. A zene szól, mindig ugyanazt játsza. A közönség hűledezve bámul, tapsorkán tör ki. Kling ur, az idomító, hajlong.

Előadás után bemegyek Tarzan öltöző-jébe. Lulu (közönségesen így hívják. »Tarzan« csak a »művészi álneve«) már levetkőzött. Most egy széken kuporog, három kezével kapaszkodik, a negyediket lagymatagul nyujtja felém.

Farkasszemét nézünk, a majommal. Szólni próbálok, dadogok. Nem tudom, hogy kezdjem? Füttventsek, ahogy kutyáknak szoktak? Nem, ez mégse illenék — de vajjon értené-e, ha szavakban szólok?

— Lulu... szervusz, Lulu... Ennyit talán mégis... De nem felel. Kutatva néz a szemembe, fáradtan legyint. A gallérom gombját próbálja lecsatolni.

Zavaromban Kling urhoz fordulok. — gépiesen felelget. *Délatrikában* fogták Lulut, a szülői ismeretlenek. *Nyolc éves*. Most Karlsbadba mennek. Kész.

Lulu nem is figyel oda, unja a dolgot. Értelmes kezei már kibontották a nyakkendőmet, most a fogát vicsorgatja, mert a gomb nem enged. Gyengéden lefejttem a kezét, megkötöm a nyakkendőmet. Közben zavartan köszörülöm a torkom, mert érzem, hogy veszedelmesen kifogytam minden mondani. Kérdezném néznilalomból, tulajdonképpen mennyi kellene már, — pedig csak három perce vagyok itt és életemben először állok szemtől-szembe idomított ember-majommal.

Mégis csak tennem, mondanom, gondolnom kellene valamit.

Lulu... kérlek szépen... próbálj figyelni, ha tudsz.

En érzem, hogy nem fordíthatok hátat, amíg rám nézel. Valami félszeg, kényeszeredett udvariasság-féle tart vissza a taszit is egyben. Olyantélekeppen érzem magam, mint a jó és tisztességeslelkű uriember, aki elzúllott, elmaradt, elszegényedett rokonával találkozik.

Tudod, kérlek, nem azért... nem néz ide senki?... Kérlek, akkor csak tegezz vissza bátran... hiszen én tudom, tagadhatatlan... hm, hm. Persze, ezek a kezek... ez a mell... ez a tekintet... *tökélt a mozdulatok*, — hát igen — de hát miért nem törődél magaddal egy kicsit, hogy az embernek ne legyen oka restelkedni miattad? Olvastad, kérlek, a daytoni izét...? Nem, persze, te nem is olvassz. Nézd, kérlek, én egyáltalán nem, izé... és természetesen fel vagyok háborodva, hogy a huszadik században... de azért, mikor így szemtől-szembe állunk, be kell vallanom, egy kicsit, ha nem is adok igazat neki, meg tudom érteni azt a Bryant.

Mondd, miért vagy ilyen *fortelmesen csunya*? Annyi mindenféle állat van a világon, szép lovak, vakító és ragyogó pávák, papagályok, karsu özek, lebegő albatroszok, andalító pillangók... egyik szebb, mint a másik... hát miért kell annak lenni, hogy éppen az én... a mi... az ő... izé... őspapa... legyen a legrendőbb mind közt?

Mit akarsz mondani? Hogy izé... a hasonlóság...

Hát hiszen éppen ez a baj! Miért muszáj az embernek, a legtökéletesebbnek, aki olyan tökéletes, hogy már nem is állat, az állatok közt éppen a legocsmányabbhoz hasonlítani?... És ha már szerencsétlenségünkre így történt, miért nem volt annyi izé... izés benned... hogy izé... diszkreten eltűni a haffenek... miután hivatásodat... hogy az ember öskuzmja lehess, betöltötted... Miért kellett itmaradni, ijesztgetni, em-

lékeztetni — kimondom nyíltan: *kompromittálni bennünket?*... De nem, te nem értetted meg, hogy itt nincs semmi keresnivalód, hogy a makacs szívóssággal csak *utjába állsz a ragyogóan indult karrier további fejlődésének*...

Igenis, utjában állsz! Bármennyire fáj ez, nekem is fáj, hogy ki kell mondanom, — de igenis utjában állsz, azzal, hogy *vagy!* Most nem hallgat senki ide, most gyorsan elmondom neked, hogy körülbelül hateraz évvel ezelőtt bennünket, a te kis kuzinodat várattam szerencse ért, — ritka, előkelő és jöltező pártfogó vett a kegyeibe bennünket — hatalmas, hatalmas Ur, a leghatalmasabb. Láthatatlan Előkelőség, akinek szolgálatában beláthatatlan lehetőségek esélye nyílt meg előttünk, aki kiemelt bennünket nyomorult sorsunkból és bizonyos vonatkozásokban a magáéhoz hasonló rangot biztosított nekünk!... De ezt csak úgy lehetett megcsinálni, hogy izé... mi úgy tettünk... azaz olyanformán viselkedtünk... illetve elhallgattuk... hogy vedd izé... valami közünk van... és bizonyos burkolt célzásokat engedtünk meg magunknak... Két gyönyörű szép emberről... bizonyos gyönyörű szép kerthben... akik állítólag, a mi...

Na, egyszóval — ha már így kimondtam, hát igenis: nekünk talán nem is *egymás előtt* kínos a te jelenléd, hanem ez előtt, az előkelő ur előtt, akinek tulajdonképpen, úgy érezzük, nem szabad megtudni a te izé... fajliságodat... mondjuk, felekezetedet... Azért mondom, ha egy kis tapintat lett volna benned...

De hiszen te nem is figyelsz ide. Ugyan kérlek, hadd azt a gallérgombot... mégis furcsa szokásaid vannak!... Én nem szoktam társaság előtt pucérra vetkőzni... mit is beszélék, engem nem is lehet pucérra vetkőztetni, mint téged, — én nem is vagyok pucér — hová gondolsz?... *ez nem ruha*, ami rajtam van — ezt nem lehet úgy lerántani, mint a tiédet — ez a *bőröm* — én ilyen vagyok meztelenül, ahogy látsz — *csak nem gondold, hogy belül is hasonlítunk?* Püj!

Psz... jönnek... Na szervusz, Lulu... nagyon kedves voltál... volt maga... nagyon meg voltam elégedve... egész ügyes volt az a biciklizés... pá, csak folytassa!

— **A bácsmegyei főispán beogradi utja.** Szomborból jelentik: *Petrovics* Milivoj, Bács-Bodrog megye főispánja szerdán Beogradba utazik, nagyon fontos politikai és közigazgatási ügyek elintézése végett. Az utazást összefüggésbe hozzák a szombori radikális-pártban felmerült ellentétekkel is, amelyeknek elsimítását a főispán Beogradban igyekszik előkészíteni.

— **Uj járásbíró Topolán.** Az igazságügyminiszter *Bogoszavjevics* Szpaszovjót járásbíróvá nevezte ki a topolai járásbíróvához. Az új járásbíró kedden délelőtt tette le a hivatalos esküt a szubotcai törvényszéken *Pavlovics* István törvényszéki elnök kezébe.

— **Raics alispán hivatalvizsgálatot tart Baranyában.** Szomborból jelentik: *Raics* Svetiszlav alispán, aki csak néhány hete került Bácsmegye élére, szerdán Baranyába indul körutára, ahol a szolgabíróságokat és községeket fogja megvizsgálni.

— **A bécsi munkanélküliek Zimmermann kiutasítását követelik.** Bécsből jelentik: A bécsi munkanélküliek kedden délelőtt gyűlést tartottak, amelyen több mint kétszáz ezer ember vett részt. A szónokok tiltakoztak a munkanélküli segélyek csökkentése ellen, támadták a kormányt és az egyik szónok azt követelte, hogy Zimmermann népszövetségi főbiztost, aki óránként két és félmillió korona fizetést kap, utasítsák ki Ausztriából.

— **A subotcai városi közigazgatási bizottság ülése.** A subotcai városi közigazgatási bizottság kedden délelőtt ülést tartott. Az ülésen folyó ügyeket intézték el.

— **Léon Blum a szocialisták ellenzékébe vonulásával fenyegetőzik.** Párisból jelentik: A szocialista pártgyűlésen Léon Blum, a párt egyik vezetője, felszólalt és hangoztatta, hogy eddig támogatták a kormányt a jobboldalról fenyegető akció miatt, most azonban a szocialista párt kénytelen magatartását megváltoztatni részben a marokkói kérdés, részben Caillaux tervei miatt. A párt radikális része éles ellenzékébe akar menni. Caillaux megkísérelte, hogy a pártot két részre szakítsa, ez azonban nem sikerült neki. A szónok határozottan elutasítja azt a gondolatot, hogy a szocialisták akár határozottan baloldali kormányban is résztvegyenek. Ezzel szemben az egyik szocialista képviselő hangoztatta, hogy Caillaux-t nem szabad ilyen szigorúan megítélni és időt kell neki engedni tervei keresztülvitelére. Caillauxnak meg kell találni a helyes utat az infláció és az aranyfrank között. Az egyik szónok felhívta a pártot, hogy a béke érdekében vegyen részt a kormányzásban.

— **Szubotcai adókiutésok.** Augusztus 5-én a következő V—VIII. körök kerülnek sorra: Grosz Sámuel, Back és társa, Brecska Antal, Brecska Bálint, Brecska Dinicska, özv. Brecska Mijóné, Csada János, Gajdan Iván, Kopunovics János, Lehoczki József, Stipanovics Dancsó, Genesics Vászsa, Nagy Lajos, Schreier Rózsika, Varga Flórián, Csányi Károly, Nagybuizer Mátyás, Schönfeld Salamon, Csibi Jósó, B. Tener, Sándor, Ignác és társa, Beraesics Ferenc, özv. Dekics Alexandarné, Tisztviselő Otthon, Mozdonyvezetők Otthona, Herczeg Ignác, Sebestyén Ferenc, özv. Strommer Antalné, Hagen Mária, Lukács Jakabné, özv. Némédi Lászlóné, Schreiber Márton, Pavlakovics Erzsé.

— **Városi közgyűlés Novisadon.** Novisadról jelentik: Augusztus 4-én rendkívüli közgyűlést tart Novisad kizsújtott városi tanácsa. A közgyűlés harminc pontból álló napirendjén többek közt dr. Popovics Jęfta és társainak indítványa is szerepel a kerületi székhelynek Szomborból Novisadra való áthelyezése ügyében. Foglalkozni fog még a közgyűlés az Apolló mozinak a városi vigalmi adó-átalány megállapítása ellen beadott felebbezésével és a Szokol egytel kérvényével a felosztott NTK. sportegylet pályájának bérlete iránt.

— **Az angol vasutasok nem szállítanak szemet bányász-sztrájk esetén.** Londonból jelentik: *Cramp*, az angol vasutasszövetség titkára, Woodfordban kijelentette, hogy a bányászok sztrájkja esetén egy szem szemet sem fognak szállítani. Ha szombaton a sztrájk csakugyan megkezdődik, akkor egy perccel utóbb megáll a szénzállítás. Ha elbocsátásának vasutasokat, amiatt, mert megtagadják a szén szállítását, valamennyi vasutas szolidárisnak fogja magát nyilvánítani velük.

— **Elhalasztották a bukaresti utlevélpanama tárgyalását.** Bukarestből jelentik: Szombatra volt kitűzve az utlevélpanama pörének folytatólagos tárgyalása, amelyre Franasovici volt belügyi államtitkár is megidéztek. Az államtitkár nem jelent meg, hanem képviselője bejelentette, hogy Franasovici azért nem jelent meg, mert megidézését törvénytelennek tartja. Az államtitkár nem lehet a vádlottak padjára ültetni, mert ellene az eljárást a vizsgálóbíró megszüntette. A volt államtitkár másik ügyvéde azzal érvelt, hogy Franasovici akkor sem köteles megjelenni, ha tényleg vád alá kellene is helyezni, mert a miniszteri felelősségről szóló törvény alapján az ő ügyét el kell különíteni a pör anyagától. A bíróság a döntést elhalasztotta.

— **Elmarad a leszerelési konferencia.** Washingtonból jelentik: Coolidge elnök a sajtó egyik hivatalos képviselője előtt kijelentette, hogy a hatalmak mindaddig nem voltak abban a helyzetben, hogy elfogadhassák volna az ő meghívását a leszerelés kérdésével foglalkozó és az ősszel Washingtonba tervezett konferenciára. A hatalmak még nem biztosak afelől, vajjon Németország aláírja-e a biztonsági szerződést olyan feltételekkel, amelyek szükségletenné tennék a nagy szárazföldi és vízi haderők fentartását. Eszerint alig van kilátás arra, hogy még ebben az évben konferencia üljön össze Washingtonban.

— **Óriási hőség Olaszországban.** Rómából jelentik: Hétfőn délelőtt itt a hőmérséklet árnyékban 30.4 fokra emelkedett. Palermóban a hőség volt 40 fok is, Velencében 32, Firenzében 28 és Nápolyban 27 fok.

— **Jegyzői kinevezések.** Bács-Bodrog megye alispánja az állásáról lemondott Mitics Csedomir csurogi segédjegyző helyére Ajvac Milos volt zsabaji segédjegyzőt helyezte át, Zsabaljra pedig Sikoparija Milorad sombori ügyészégi számvevőt nevezte ki segédjegyzőnek.

— **Tizenöt millió dinár a vajdasági jégkár.** Beogradból jelentik: A földművelési minisztérium által kiküldött bizottság hétfőn visszaérkezett a Vajdaságból, ahol a jégverés okozta károkat állapította meg. A hivatalos jelentés szerint a kár körülbelül tizenöt millió dinárt tesz ki.

— **Sztrájkolnak a Saar-vidék bányászai.** Saarbrückenből jelentik: A saarvidéki bányákban hétfőn délelőtt megkezdődött a sztrájk. A saarvidéki bányászok 99 százaléka sztrájkol. A párisi munkaügyi minisztériumban megkezdődtek az egyeztető tárgyalások.

— **Az orosz emigránsokat elbocsátják az igazságügyi hivatalokból.** Novisadról jelentik: A novisadi kerületi törvényszékhez rendelet érkezett, amely közli, hogy a törvényszéknél és a járásbírósnál alkalmazott orosz emigránsokat augusztus elsején el kell bocsátani állásukból. Az igazságügyminisztérium a rendeletet azzal indokolja, hogy most már elég jugoszláv állampolgár pályázó van, akiknek az alkalmazása előbbre való, mint az orosz emigránsoké.

— **Megmérgezte magát az öngyilkos budapesti bankár fia.** Budapestről jelentik: A Gellért szállóban kedden megmérgezte magát Surányi Frigyes budapesti bankár, akinek apja, Surányi Vilmos, a Schwartz Vilmos és Fia bankház tulajdonosa, mint ismeretes, bankjának megrendülése miatt agyonlőtte magát. Surányi Frigyes is valószínűleg ugyanebből az okból kísérelte meg az öngyilkosságot. Állapota életveszélyes.

— **A baranyamegyei árvaház szubvenciója.** Szomborból jelentik: Az augusztus 4-én megtartandó megyei közgyűlés fogja tárgyalni a beljén levő baranyamegyei árvaház szubvenciójának kérdését. A megye erre az évre 50.000, a jövő esztendőre pedig 200.000 dinárt irányoz elő erre a célra.

— **Hullarablók a drezdai krematóriumban.** Drezdából jelentik: A világhírű drezdai krematóriumban súlyos visszaéléseknek jutottak nyomára. A visszaélésekre a véletlen vezette rá a hatóságokat. Észrevették tudniillik, hogy a fűtők rendszeresen lopkodják a halottégetésnél használatos különböző vas- és rézalkatrészeket. Amikor a nyomozás ebben az irányban megindult, kiderült az is, hogy a fűtők kinyitották a koporsókat és ellopták a halottak aranyfogait és plombáit. A hullarablókat a rendőrség letartóztatta.

— **Nyugdíjmelést kívánnak a Csehszlovákiában élő osztrák tábornokok.** Prágából jelentik: Az egyik újság jelentése szerint Csehszlovákia az osztrák hadsereg összeomlása után 211 nyugdíjas tábornokot, 200 tábornoki özvegyt és 17 tábornoki árvaát vett át. Közülük összesen 216-an ének meg Csehszlovákiában. A legnagyobb javadalmazása *Böhm-Ermoli* tábornoknak van, aki 2000 cseh koronával valamivel többet kap havonta. Utána következik *Adamovic* tábornok 1200 cseh koronával. A tábornokok szervezetük útján mozgalmat indítottak, hogy nyugdíjukat emeljék föl.

— **Francia-magyar kereskedelmi szerződés készül.** Párisból jelentik: A *Journée Industrielle* jelenti, hogy a francia kereskedelemügyi minisztérium szerződési ügyosztályának igazgatója, *Serruys*, Budapestre utazik. *Serruys* budapesti útja a francia-magyar kereskedelmi szerződés előkészítését célozza. *Serruys* előreláthatólag tizenegy napig marad a magyar fővárosban.

— **Sir Herbert Samuel Budapestén.** Budapestről jelentik: Sir Herbert Samuel, Palesztina volt főkormányzója kedden családjával együtt Budapestre érkezett. A volt főkormányzó most körutat tesz Európában és legutóbb Romániában volt, ahol *Duca* külügyminiszterrel a zsidó kisebbség helyzetéről tárgyalt. Budapestén is tanácskozni fog a kormány tagjaival a zsidó-kérdésről és látogatást fog tenni *Horthy* kormányzónál is.

— **Londonba megy a beteg mezopotámiai király.** Londonból jelentik: *Feysal* emir, Mezopotámia királya, Londonba készül. A látogatás elsősorban egészségi okokból történik. *Feysal* király súlyos belső bajban szenved és ezért egy londoni specialistával akarja megvizsgáltatni magát. Távollétében Mezopotámiában régent állítanak.

— **Autószerencsétlenség Becskerekon.** Veliki-Becskerekéről jelentik: *Fölker* Miklós becskerei kereskedő autója kedden délelőtt a piacon elütötte *Petrov* Nevena tizenhétéves cselédleányt, akinek a vállán átment a kocsikét első kereke. *Petrov* Nevena súlyos sérüléseket szenvedett, de állapota nem életveszélyes. *Fölker* ellen megindult az eljárás.

— **Az angol hadbírósg halálra ítélte egy kölni fiatalembert, aki megölt egy angol katonát.** Kölnből jelentik: Az angol hadbírósg gyilkosságban bűnösnek mondotta ki és halálra ítélte *Swoboda* József kölni fiatalembert, aki még 1919-ben dulakodás közben megölt egy angol katonát. A kölni fiatalemberek még a megszállás első idejében megállapodtak, hogy levágják azoknak a német leányoknak a haját, akik a megszálló csapatok katonáival barátságot kötnek. Amikor ezt egy esetben *Swoboda* és néhány társa megakarta cselekedni, az angol katonák közbeléptek és közben történt a gyilkosság.

— **Lopás a kávéházban.** Somborból jelentik: Kedden este a *Sloboda* kávéházban ismeretlen tettes ellopta a zenekar tagjának, *Wieder* Margitnak ezer dinár készpénzt és ötezer dináros takarékkönyvet tartalmazó kizárólagosát. A nyomozás megindult.

— **Tűz.** Szomborból jelentik: Kedden délután öt órakor a *Plate* *Atanackovics* ucaán levő *Szenes*-féle házban kigyulladt három vagon cirokseprő, amit a kora délutáni órákban raktározottak be *Scidner* cukorgyári felügyelő raktárába. Az oltás nehezen haladt előre, azonban megfeszített munkával sikerült a tüzőtőknek a vigyázatlanságból eredt tüzet lokalizálni.

— **Megkeresztelték az első nagy osztrák repülőgépet.** Bécsből jelentik: Dr. *Schürff* *Metód* kereskedelmi miniszter kedden ünnepélyesen megkeresztelte az első osztrák „nagy repülőgépet”. A gép hárommotoros *Junker*-gyártmány, tizenegy utast vihet magával és a neve „*Österreich*” lesz. Az „*Österreich*” a bécs—zürichi vonalon fog közlekedni.

— **Seipel volt kancellár visszatért Bécsbe.** Bécsből jelentik: Dr. *Seipel* *Ignác* volt kancellár tegnap *Karlsbad*-ból Bécsbe érkezett, hogy a parlament utolsó ülésén résztvehesen.

— **A francia községi választások végleges eredménye.** Párisból jelentik: A belügyminiszter hétfőn délután adta ki a községi tanácsi és megyei választások részletes és pontos eredményeit. Az eredmény a baloldali kartelre nézve rendkívül kedvező. A kartel összesen 150 mandátumot nyert, amivel szemben a jobboldali blokk 117, a royalista párt 26 és a kommunisták 11 mandátumot veszítettek.

— **1,190.000 dinár — egy fáért.** Sarajevóból jelentik: A napokban a zavidovicsi községi határban fekvő állami erdőszécsében egy óriási virágos mintázatu körisfára akadtak. A fa keresztmetszetében pompás virágmotívumok rajzolódnak, amelyek úgy keletkeznek, hogy a talajból felszivott víz télen megfagy és kristályos virágnomokat hagy hátra. Még máskor Jugoszláviában egy év alatt mindössze egy köbméternyi virágos körisfára akadtak, ennek az egyetlen fának köbtartalma 17 köbméter. A ritka leletet a pakraci *Droch*-féle faipari r.-t. vásárolta meg a szokásos napiáron, 70.000 dinárral köbméterenként, úgy hogy az egész fa 1,190.000 dinárba került. A virágos körisfa, a természet különös játékának ez a terméke, egész ritkaságszámba megy. Gyönyörűen mintázott fáját butorfourniernek dolgozzák fel és kirakják vele a legfinomabb butorokat. A bródi fűrésztelep berendezése kicsinek bizonyult, a faóriás racionális feldarabolására, ezért Budapestre kellett küldeni feldolgozásra. Feldolgozás után a bosnyák körisfa Amerikába kerül, mert a drága fából bizony csak amerikai pénzmágnások készíthetnek maguknak butort.

— **Aláírták a kiegészítő osztrák-csehszlovák kereskedelmi szerződést.** Bécsből jelentik: Kedden írták alá az osztrák-csehszlovák kiegészítő kereskedelmi szerződést, amely különböző vámrendelkezéseket tartalmaz mezőgazdasági és ipari termékekre.

— **Megrögzött tehéntolvaj.** Novisadról jelentik: A kutas csendőrség régebben letartóztatta és a novisádi ügyészségre szállította *Martinec* Antal srbobrani marhakereskedőt, aki *Strbácski* *Jusztin* gazdálkodótól tehenet lopott és azt *Topolán* eladta. Az ügyészségről *Martinec*-et, mert kiderült róla, hogy *Horváth* *Mátyás* gazdálkodótól tehenet vásárolt, de a vételárnak csak egy kis részét fizette ki, míg a hátralévő összegét a passzus átírásáig visszatartotta. *Martinec* ekkor hamis nevet mondott be *Horváth*-nak és a tehénnel együtt megszökött. A megrögzött tehéntolvajt beszállították a novisádi ügyészségre.

— **A Matteotti-perben csak szeptemberre készül el a vádirat.** Rómából jelentik: A *Matteotti*-per egész anyagát, miután lejárt az a határidő, amelyen belül a védők megtekinthették a kihallgatási jegyzőkönyveket, hétfőn átadták az ügyészségnek, hogy elkészíthessék a vádiratot, amely a jegyzőkönyvek nagy terjedelmére való tekintettel szeptember közepe előtt aligha nyújtható be.

— **A telefonelőkészítés megkönnyítése.** Veliki-Becskerekéről jelentik: Egy rendelet szerint telefon bevezetését csakis a noviszi posta-igazgatóság engedélyezheti, ami azt jelenti, hogy 4—8 hélig is eltart, a míg az engedély megérkezik. A bánáti kamara most azt kéri a posta-igazgatóságtól, hogy a jövőben a nagyobb postahivatalok is adhassanak engedélyt telefon bevezetésére.

— **Elitelt tolvaj.** Novisadról jelentik: A noviszi törvényszék kedden tárgyaltn *Mamesztar* *Pavica* titeli lakos bűnyét, aki a vele vadházasságban élő *Ersovi* *Tódortól* ezévi június 20-án 2000 dinár értékű ruhát lopott és megszökött. A tolvaj nőt *Vilovon* elfogták és beszállították a noviszi ügyészséghez. A törvényszék lopásért és mert elfogatása alkalmával *Stejics* *Ljubicának* mondotta magát, hamis név használatért és hatóság félrevezetéséért egy havi és öt napi foghárra ítélte. A büntetést a bíróság a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette.

— **Vonatösszeütközés Kőszegmellett.** Bécsből jelentik: A burgenlandi *Hakau* és *Kőszeg* között két vonat összeütközött. Az egyik vonat utasai közül 22 ember könnyen, 6 súlyosabban megsebesült. A vonatokat az osztrák államvasut jelentése szerint magyar vasutasok vezették.

— **Megkezdődött a düsseldorfi hídfo kiürítése.** Düsseldorfból jelentik: A düsseldorfi hídfo nek és környékének kiürítése kedden megkezdődött. A kiürítés, amint a megszálló csapatok parancsnoka kijelentette, augusztus 10-ikén be fog fejeződni.

— **Királysértő mezőr.** Novisadról jelentik: Kedre volt a noviszi törvényszéken *Balog* *Sándor* dobri-cesevoi mezőr királysértési pere kiütve. A tárgyalást el kellett halasztani, mert a vádlott nem jelent meg.

— **Ne felejtse el, hogy 1925. augusztus 22—31-ig tart a subotici Nagyvásár és Kiállítás!**

— **Megnyilt a salzburgi zenekiállítás.** Salzburgból jelentik, hogy ott megnyilt a zenekiállítás. A kiállítás, amely augusztus végéig lesz nyitva, sok értékes miniatürt, XVI—XVII. századbéli hangszereket, továbbá számos eredeti kéziratot állítanak ki *Hendel*, *Bach*, *Brukner* és *Mozart* műveiből.

— **Bryant félárbóca eresztett zászlókkal gyászolja Washington.** Newyorkból jelentik: *Coolidge* elnök elrendelte, hogy csütörtökön valamennyi washingtoni középület lobogóját cresszék félárbóca. Csütörtökön szállítják *Bryan* földi maradványait Washingtonba.

— **Rossz a beograd—becskereki telefonvonal.** Veliki-Becskerekéről jelentik: A beograd—becskereki telefonvonal sűrűn elromlik és ha a beogradi szakaszon van a hiba, napokig eltart, amíg megjavítják. A bánáti kereskedelmi és iparkamara beadvánnyal fordult a postaügyi minisztériumhoz, ahonnan kéri, hogy a minisztérium a jövőben intézkedjen a vonal gyors megjavítása iránt.

— **Verekedő földmives.** Veliki-Becskerekéről jelentik: *Zaletin* *Dusan* becskerei gulyás hétfőn este hazafelé hajtotta gulyáját. Utközben egy tehén *Grubácski* földmives földjén megállt legelni, *Grubácski* ezen annyira feldühödött, hogy vasvillát ragadott és azzal többször fejbeütötte *Zaletin*-t. *Zaletin* súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Súlyos vasuti karambol a párisi Gare de l'Est előtt.** Párisból jelentik: Tegnap este a *Bazel*-ből érkező személyvonat, közvetlenül azelőtt, hogy a párisi keleti pályaudvarra behaladt volna, valószínűleg hibás váltoállítás következtében összeütközött egy mozdonyal. A mozdony és két kocsi teljesen összetört; a gyorsvonatnak öt másik kocsija megrongálódott. Huszonkét ember megsebesült, közülük kettőnek igen súlyos az állapota.

— **A Vajdaság minden gyárosa, gazdája jöjjön el a subotici Nagyvásár és Kiállításra!**

— **Novisaden díjtalanul kezelik a betegeket.** Novisadról jelentik: A noviszi járványkórház bakteorológiai osztálya közli, hogy mindennap délelőtt 8—9 és délután 3—4 óra között díjtalanul rendel maláriás betegek részére.

— **Dr. Gábor Sándor orvos Sztaribecse négy heti külföldi tanulmányutjáról hazatért és rendelését s. hó 29-én kezdi meg.**

— **Mutassuk meg, hogy mit termel a Vajdaság mezőgazdáljal!**

— **Kerékpáron Budapestről—Becskerekre.** Veliki-Becskerekéről jelentik: *Cappe* *Miklós* és *Cappe* *Aladar* budapesti fiatalemberek kerékpáron Becskerekre mentek, ahová hétfőn érkeztek meg. A kerékpáros turisták szombaton indultak el Budapestről.

— **Nem lesz bányászstrájk Angliában.** Londonból jelentik: A bányatulajdonosok és a munkások hozzájárultak a kormány közvetítő-javaslatához, mint tárgyalási alaphoz. Eszerint elkerülhetőnek látszik a bányászstrájk.

SPORT

A becskerei tenniszverseny

A becskerei vivő- és tenniszklub nemzetközi tenniszversenyének hétfői fordulóján a női egyes és férfi páros bajnokságok döntőjét játszották le. A férfi egyesben és a vegyes párosban az elődöntő mérkőzések fejeződtek be, a női párosban még nem jutottak az elődöntőig.

Hétfői eredmények a következők:
Női egyes elődöntők:
Dimsich (Noviszd) és *Csórak* (Zagreb) 3:6, 6:4, 6:3.
Fülöpné (Arad) és *Demkó* (Becskerek) 6:4, 6:4.
Dimsich (Noviszd) és *Fülöpné* (Arad) 6:2, 6:4.

A Vajdaság bajnokságát a női egyesben *Dimsich* nyerte meg. A múltévi bajnok *Hadzi* *Olga* nem vett részt a versenyen.

Férfi egyes:
Lupu (Arad) és *Vas* (Noviszd) 6:1, 6:1.

Flammen (Noviszd) és *Polich* (Zagreb) 6:1, 8:6.

A kedden lejátszandó középöntőbe és döntőbe *Lupu*, *Flammen*, *Dömer*, *Brandenburg* és *Balázs* kerülnek.

Férfi páros:
A vasárnap befejezetlen maradt döntőt *Balázs*—*Dörner* és *Lupu*—*Brandenburg* kedden folytatták a következő eredménnyel: 2:6, 6:4, végeredmény: 4:6, 8:6, 6:3, 2:6, 6:4, a *Balázs*—*Dörner*-pár javára, akik megnyerték a Vajdaság ezévi férfi páros bajnokságát. Ez a játszma az egész verseny legszebb mérkőzése volt.

A női párosban hétfőn egy mérkőzést játszottak. *Demkó*—*Vattai* és *Engel*—*Kovács* 6:1, 6:2 eredménnyel.

Vegyes páros:
Elődöntő: *Kovács*—*Dörner*, *Neumann*—*Radovics*: 2:6, 6:1, 6:1.

Vattai—*Balázs*, — *Jovanovics*—*Fiammann* 6:2, 6:1.

Fontos hölgyeknek!

Ne rontsa arcát szappannal, hanem használja „VISAGINE ADELINA PATTI” arctejet, hogy arcóre mindig friss és üde legyen. Üvegje 30 dinár LABORATOIRE „ADELINE PATTI” PARIS. Főképviselet Jugosláviára ZAGREB, GAJEVA ULICA 8.

Vattai-Balázs — Kovács-Dörner 1:6, 6:1, 11:9.

Fülöpné-Lupu — Demkó-Brandenburg 10, 6:4, 6:3.

A döntőbe jutottak:

Vattai-Balázs és Fülöpné-Lupu párok.

A verseny bairókai számai kedden délután befejeződtek. A döntőmérkőzések eredményei a következők:

Férfi egyes: Dr. Lupu (Arad)—Balázs (Beeskerek). Lupu győz: Settarány 6:2, 8:10, 6:1, 6:4.

Női páros (elődöntő): Csorák-Baglami (Zagreb)—Wattai Zsuzsi (Beeskerek)—Fülöpné (Arad). Győz a Csorák-Baglami-pár. Settarány: 6:3, 6:8, 6:2. Döntő: Csorák-Baglami—Demkó-Wattai Szöszi (Beeskerek). A Csorák-Baglami-pár győz. Settarány: 7:5, 6:1.

Vegyes páros: Fülöpné—dr. Lupu—Wattai Szöszi-Balázs. Győz Fülöpné—dr. Lupu-pár. Settarány: 5:7, 6:1, 6:4.

A bajnoki mérkőzésekkel náruhámosan handikap verseny is folyik, a melyben eddig a következő döntőmérkőzést játszották le:

Vegyes páros: Baglama-Polics (Zagreb)—Kovács (Beeskerek)—Dörner (Arad). Az első pár győz. Settarány: 7:5, 6:4.

A férfi egyes döntőjét Lupu és Dörner Aradon játszották le. A női egyes döntőjét szerdán játsza le Demkó Eszter és Wattai Szöszi.

Beeskerekiek a szubotocai FTC mérkőzésen. Beeskerekéről jelentik: A Veli-Beeskereken megjelenő Sport-revü társaság kirándulást szervez a szubotocai vasárnapi FTC mérkőzés meglekintésére. Jelentkezni szombatig lehet a lap szerkesztőségénél. Utiköltség Beeskerek—Szubotica oda-vissza ötven dinár.

Szombori uszók dalmáciai turán. Szomborból jelentik: A szombori Sport-egylet uszógárdája és vízipóló csapata augusztus másodikán dalmáciai turára indul. Ha ez alkalommal is megnyerik a dalmáciai versenyeket, akkor a már két év óta az egyesületnél levő serleg végleg a szombori Sport uszószerződésévé marad.

A FIFA elfogadta az új ofszeid-szabályokat. Londonból jelentik: A nemzetközi futballszövetség elfogadta az új ofszeid-szabályokat és felhívta az egyes államok labdarúgó szövetségeit, hogy szeptembertől kezdve az új ofszeid-szabályt léptessék életbe.

Plattkó visszatért Budapestre. Budapestről jelentik: Plattkó, a híres magyar válogatott kapus miután egyesületének a spanyol FC Barcelonának játékjogát félre felfüggesztették, visszatért Budapestre. A kiváló játékos, aki nagy népszerűségnek örvend Spanyolországban, fél év múlva visszatér Barcelonába.

Nemzetközi vívóverseny Ostendében. Ostendében szerdán kezdődik meg a nemzetközi vívóverseny, amelyre a belgákon, a franciákon kívül a magyarok és olaszok is beneveztek. A versenyen először a tör-, aztán ép- s végül a kardvívásokat bonyolítják le. A kardvívás döntőjére július 29-én kerül a sor és az előreláthatólag a magyarok és olaszok közt fog eldőlni.

Az egri uszók az uszószerződés intézőbizottságának elnöke ellen. Budapestről jelentik: Az egri Move közölte az uszószerződéssel, hogy a klub uszói csak

az esetben vesznek részt a német turán, ha annak vezetését kivesszik dr. Donáth Leó intézőbizottsági elnök kezéből. Dr. Donáth erre nyomban beadta lemondását, amit azonban az uszószerződés tanácsa nem fogadott el. A szövetség úgy határozott, hogy amennyiben Bárány, Bicskey és Szigritz nem vesznek részt a turán, az egri Move-t törli a taggyűlések sorából. Ez esetben a klub megszűnik.

KÖZGAZDASÁG

A vámzásio új megszabása. A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, melyben utasítja a vámhivatalokat, hogy a vámilletékek fejében lerovandó összeget nem szabad idegen papírvalutában elfogadniok, hanem csak az illető állam aranyvalutájában. A valutákat a következő árfolyam szerint kötelesek beváltani:

1 napoleonkor = 220 dinár.
1 török lyra = 248 dinár.
1 angol font = 276 dinár.
1 dollár = 56.75 dinár.
1 kanadai dollár = 56.25 dinár.
1 német aranymárka = 13.50 dinár
1 arany zloty = 9.40 dinár.
1 osztrák schilling = 8 dinár.
100 francia frank = 267 dinár.
100 svájci frank = 1102 dinár.
100 olasz lyra = 209 dinár.
100 belga frank = 262 dinár.
100 holland forint = 2278 dinár.
100 román lei = 27.50 dinár.
100 bolgár leva = 41.30 dinár.
100 dán korona = 1200 dinár.
100 svéd korona = 1530 dinár.
100 norvég korona = 1020 dinár.
100 pezeta = 823 dinár.
100 drachma = 91 dinár.
100 cseh korona = 168 dinár.

1 millió magyar korona = 800 dinár. Ezen árfolyam augusztus 1-én lép életbe s augusztus 31-ig érvényes.

Megkönnyítik az almagvitelt. Beogradból jelentik: A beogradi kereskedelmi és iparkamara szombaton küldött-ságileg felkereste a közlekedésügyi minisztert és kérte, tegye lehetővé, hogy az alma szállítási díját ötven százalékkal csökkentse, mert a mai óriási vasuti szállítási tarifa megöli a kiviteli kereskedelmet. A közlekedésügyi miniszter magáéva tette a kereskedelmi és iparkamara kérelmét és megígérte a kiküldötteknek, hogy a legrövidebb időn belül rendezni fogja a kérdést. A miniszter válasza nagy megnyugvást keltezt az alma-importőrök körében és így valószínűleg nagy almagvitel lesz.

Olcsóbb lesz a dunai hajózás. Novisadról jelentik: Ahajószindikátus elhatározta, hogy július 25-ikétől Noviszad és Vukovár között leszállítja a személy- és áruszállítási díjakat.

Utastás az adó előírására! A napokban hagyja el a sajtót a dr. Vajkovic Milán közigazgatási bírő által kiadott »Utastás a jövedelem és vagyonadó előírására«. A könyv annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert ebben az évben a jövedelem- és vagyonadó újlag ki fogják vetni Bánát, Bácska, Szerémmegyék, továbbá Horvát- és Slavonország területén. Vajkovic műve oly kérdésekkel foglalkozik, melyek az adófizetők érdekeit eklatánsan érintik. A mű ügyvédek, királyi közjegyzők, de különösen községi jegyzőknek számára nél-

külözhetetlen, de szüksége van rá a vállalatoknak, kereskedőknek, iparosoknak is, mert a jogorvoslatokra vonatkozólag bő felvilágosítást találunk benne. Tartalmazza a beogradi közigazgatási bíróság elvi jelentőségű határozatait is, továbbá főbb vonásokban ismerteti az Államtanács és a közigazgatási bíróságokról szóló törvényt és az ezekre vonatkozó végrehajtási utasításnak azt a részét, amely a felelveteli eljárást szabályozza. Előfizetési ára 50 dinár, amelynek előleges beküldése mellett a könyvet portómentesen küldi meg a szerző. Utánvétetlennel 60 dinár. A mű megrendelhető a szerzőnél, dr. Vajkovic Milán közigazgatási bírónál Beograd, Skopljanszka 12.

A szombori nyilvános számadásra kötelezett vállalatok nem fizetik az adójukat. Szomborból jelentik: A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok még tavaly haladékat kaptak május 1-ig az állami egyenes adók befizetésére. A vállalatok nem fizették az állami adók után járó községi pótdadót sem, aminek következtében a városnak két millió dinár adóhiánya mutatkozik. A városi adóhivatal ezért felhívta a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat, hogy fizessék meg a hátralékos pótdadót, mivel azonban ez a felszólítás sem járt eredménnyel, ezért most megkezdik a végrehajtást. A várost károsodás éri azáltal, hogy időközben sok nyilvános számadásra kötelezett vállalat tönkrement.

TÖZSDE

Zürich, jul. 28. Zárlat: Beograd 9.075, Páris 24.35, London 25.01, Newyork 515.125, Brüsszel 23.80, Milánó 18.77, Amsterdam 206.80, Berlin 122.50, Bécs 0.007255, Szófia 3.75, Prága 15.25, Varsó 98.25, Budapest 0.007240, Bukarest 2.60.

Beograd, jul. 28. Zárlat: Amsterdam 22.65, Berlin 13.45, Bécs 7.95, Bukarest 27.50, Genf 10.96, London 274, Milánó 205.71, Newyork 56.50, Páris 267.25, Prága 167.25. Valuták: Dollár 56.

Noviszadi terménytőzsde, jul. 28. Az árak a mai tőzsdén változatlanok maradtak. Az irányzat buzában lanyha, tengeriben tartott. Buza bácskai új K. D. 285 dinár, bácskai új IX—X. K. D. 295 dinár, Zab szerémi új K. D. 230 dinár. Tengeri bácskai K. D. 185 dinár, bánáti K. D. 180 dinár, szerémi K. D. 190 dinár. Forgalom: buza 1800 mm., zab 280 mm., tengeri 2750 mm.

Szombori gabonapiac. Szomborból jelentik: A keddi gabonapiacon a következő árak szerepeltek: Buza 275—280 dinár, Zab 185—190 dinár, Tengeri 185 dinár, Árpa 185 dinár.

Szentai gabonaárak. Szentáról jelentik: A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 265 dinár, Tengeri 180 dinár, hajóba szállításra 185 dinár, vas-utrá szállításra 182.50 dinár, augusztus—szeptemberre 190 dinár. Árpa 170 dinár. Sörárpa 195 dinár, Zab 180 dinár, Repce 350 dinár. Muharmag 180 dinár, Heremag 1200 dinár. Köles 175 dinár. Bab 240 dinár. Lisztek: 0-ás GG. 500 dinár, 2-es 450 dinár, 5-ös kenyérliszt 400 dinár. Takarmányliszt 170 dinár. Korpa 100 dinár, Augusztusi szállításra.

Budapesti gabonátőzsde, jul. 28. A terménytőzsdén minden cikkben lanyha az irányzat. Nyitáskor 5000—7500 koroná-

val olcsóbban kínálják a búzát mint hétfőn. Az amerikai tőzsdéről is alig tartott irányzatot és egy centes buzaár- esést jelentettek júliusra, de ez a körülmény nem annyira befolyásolta a piacot, mint a kitünő termés és a külföldi vásárlók hiánya. Nyitáskor 365.000 koronával kínálják a 78-as tiszai búzát budapesti paritásban júliusra, augusztusi búzára 355.000 koronás pénz van, vagyis 7500 koronával kevesebb mint hétfőn. Rozsból árukinálat van 200.000 koronával júliusra, ez is 7500—10.000 koronával alacsonyabb a hétfői árukináltnál. Augusztusra már 280.000 koronával kínálják a rozst. A takarmánycikknek piaca is tovább lanyhult, 270.000 koronával van új áru tavaszi árpából. Tavalyi zabot nem lehet elhelyezni újzabot kínálnak, de ezen az áron nem találunk vérvőre, prompt tengeriért a tőzsdeidő elején 262.500—265.500 koronát kérnek budapesti paritásban. Új morzsolt tengeriért december—januárra 200.000 koronát ajánlanak Budapesten, a esővesért ugyancsak budapesti paritásban 100—105.000 koronát.

Csikágói gabonátőzsde, jul. 27. Buza prompt 3. min. 150.625, buza júliusra 150.25, buza szeptemberre 148.5, buza decemberre 150.25, buza 1926 májusra 154.75, Tengeri pr. 2. min. 105.5, tengeri júliusra 103.375, tengeri szeptemberre 104.375, tengeri decemberre 87.375, Zab júliusra 43.375, zab szeptemberre 43.5, zab decemberre 46, zab 1926 májusra 49.125, Rozs júliusra 93.125, rozs szeptemberre 96.25, rozs decemberre 99.5.

Newyorki gabonátőzsde, jul. 27. Buza őszi vörös 162.5, Buza őszi kemény 171.5, Tengeri 120.375, Liszt sp. w. cl. 775—800. Az irányzat buzánál alig tartott, tengerinél tartott.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 180 (—8), Bogotjevo 286 (—5), Vukovár 194 (—6), Palánka 206 (—6), Noviszad 213 (—9), Zeman 225 (—16), Pancsevo 204 (—16), Smederevo 305 (—12). Dráva: Maribor 140 (—20), Zákány —12 (+8), Donji Miholjac 108 (—2), Terezinopolje 41 (+22), Osztiek 140 (—3). Száva: Zagreb —50 (+2), Sisak 45 (+10), Jasenovac 156 (—6), Beograd 152 (—18). Tisza: Becsej 238 (+26). Kupa: Karlovac 35 (—3). Vrbas: Banja Luka 74 (+1). Bosna: Doboj 44 (—). Drina: Zvornik 4 (—2).

ASPIRIN 0.5

Fejfájásnál és fogfájásnál
a legkitünőbb szolgálatot
Bayer
Aspirin
tablettái
teljesítik.
Figyeljünk a kék-fehér piros vodjegyre!

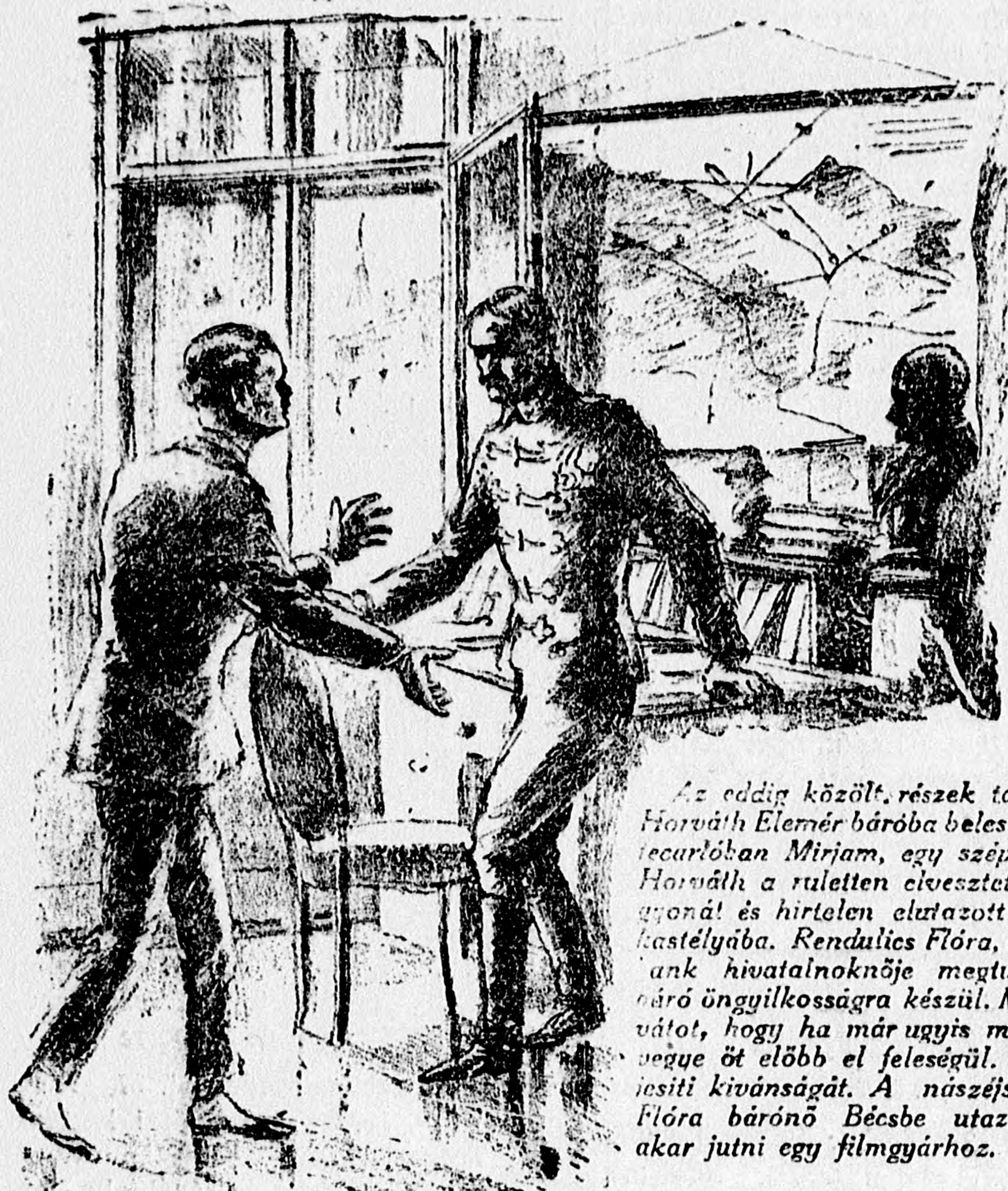
Minden szórakozásnál, a sokaság összetalálkozásánál észlelhető, mennyire zavar esztétikai szempontból a száj kellemetlen szaga, illetve lehetete. Ennek a kellemetlen lehetetnek sok esetben az a körülmény az oka, hogy a gyomor nincs teljesen rendben, de legtöbbször a szájüreg elhanyagolása, hiányos tisztítása okozza a rossz szagot. Ezért kell a száj öblítésére rendszeresen Odolt használni. Odol rendkívül üdíti a szájat. Odol behatol az összes lyukakba és résekbe s ily módon gyakorolja rothadási folyamatokat elhárító hatását még sokáig használat után is. Ezen rendkívüli hatékonysága következtében lett Odol az egész művelt világ számára: a bebizonyított legjobb szer a fogak és száj tisztítására.

A versenyautó halottja

Regény. Irta: F. X. Kappus

Biró Mihály rajza

9. folytatás

„Fivére nem lepődött tulságosan meg“

— Kérem...
Flóra bólintott és menni akart.
— De bocsanat...
Fleischler rácsapott kövér combjára.
— Nem úgy gondoltam! Egy szép asszonynak mindig ráérek, ebben az esetben különösen, mert ilyen elbűvölően szép asszonyról van szó.

Közelebb tolta karosszékét Flóráéhoz. Flóra a fotel legszéleire húzódott.
— Tehát a lilumel...
— Köszönöm, már végeztem velem.
A kövér részvényes vastag ajkai ismét kifordultak:

— Unberaten, ez elég gyorsan ment.
— Nálam minden gyorsabban megy, mint másnál, — felelte Flóra hidegen.
— Minden?
— Nekem elég, amit itt láttam. Nem vagyok képes erre a vesszofutásra és kedvem sincs hozzá.
— Teljesen igaz van, — helyeselt Fleischler ur.

És élénk színekkel ecsetelte ennek a mesterségnek árnyoldalait. Egy nőnek, — mondotta — aki csak kicsit is tart magáról, annak ez nem való. Elvégre senki sem jön starként a világra és míg odáig jut, nehéz iskolát kell végigszenvednie.

— Kivétel természetesen, ha az embernek összeköttetései vannak — csámcsogott, — ha valamilyen befolyásos helyről segítik. Akkor már első induláskor sikerül az ugrás.

— Lehet, hogy sikerül...
Flóra skeptikusan húzta félre a száját.

— Kell, hogy sikerüljön, — javította ki Fleischler. — A próbától függ. Végére is az én részvéncsomóm, az se kutya... Mindenesetre az autógyáram kedvesebb nekem, ami magától értetődik, az mégis csak komolyabb, szolidabb üzlet.

Felsorolt még vagy félucat nagy üzletet, amikben mindben érdekelve volt.
— Mindenesetre köszönöm, — mondotta Flóra.

Felkelt helyéről.
— Mikor látom viszont?
— Bocsanat, direktor ur...
— Kérem, csak Fleischler egyszerűen Fleischler. Ez fontos nekem. Manapság már minden svilák direktor.
Gondolkozva vakargatta a fejét.
— Jövő héten van a hushagyokeddi

Az eddig közölt, részek tartalma:
Horváth Elemér báróba beleszeretett Montecarlóban Mirjam, egy szép bécsi lány. Horváth a ruletten elvesztette egész vagyonát és hirtelen elutazott jugoszláviai kastélyába. Rendulics Flóra, egy novisadi bank hivatalnoknője megtudja, hogy a báró öngyilkosságra készül. Megkéri Horváthot, hogy ha már ugyis mindegy neki, vegye őt előbb el feleségül. A báró teljesíti kívánságát. A nászszék után Flóra bárónő Bécsbe utazik, ahol be akar jutni egy filmgyárhoz.

hál... Mi van abban? Az csak nem randevu? Az egész világ ott lesz. Majd zárt autót küldök magáért. De hová, ez a kérdés?

Flóra úgy tett, mintha nem hallotta volna.

— Isten vele.
De Fleischler nem engedte el a kezét.
— Látnom kell magát!

— Egyik olyan, mint a másik, — mosolygott Flóra fölényesen. Gyorsan kihúzta kezét és kisetett a szobából.

Másnap jelentkezett a British—Jugoslav bankban. Negyvennyolc óra múlva belépett oda, mint hivatalnoknő.

Horváth Budapesten

Horváth Elemér báró élt.
Már a hatodik napja tartózkodott Pestben, maga sem tudta, hogy került oda. Kérdezte magától: mire jó ez, mért is vagyok itt, mért várok a legközelebbi síklóra, mit akarok?

Szinte öntudatlanul váltotta meg jegyét, felment a budai várba és máris ott volt a hadügyminiszterium előtt.

Milyen szemeket mereszt majd Laci...
A háború óta nem látták egymást. Elemér ment a maga útján, veszélyes és kalandos uton, amit öccse jól tudott.

Mi mondjon most neki? Hogy koldusként jött hozzá és ráadásul még gyáva is? S hogy nő, megint nő szerepel a játékban. Nem hangzik már ez nevetésgesen és cseszpéltlen?

Hol találhat szavakat, amelyekkel helyzetét lefesthetné?

Baljával a lépcsőkarfába kapaszkodva ment feljebb és feljebb.

Fivére nem lepődött meg valami tulságosan.

— Vártalak, ha nem mára, hát holnapra.

Elemér megpróbált mosolyogni.

Gyorsabban ment, mint gondoltam, — mondta a karcsu, fegyelmezett arcú vezérkari tiszt és legyintett a kezével.

— Kész? Minden oda van?
— Minden.

— A kastély is? Az ezeröttszáz hold? Az erdő is?

— Az utolsó falevelig.
Laci mutatoujját beledugta a gallérjába, azután pedig az állát simogatta.

(Folyt. köv.)

Előzetes jelentés

ALFA- ROMEO

MILANÓI AUTOMOBILOK

és a strassbourgi (volt német, most francia)

MARHIS KISKOCSIK

S. H. S. vezérképviselete

Sentai Soma SUBOTICA

kocsijai 10—14 nap múlva
TENGELYEN MEGÉRKEZNEK
és a subotikai kiállításon láthatók lesznek.

Képviselők és viszonteladók az egész országban kerestetnek.

NYILTTÉR.

Opravka, prenos i montiranje bagera.

Direkcija Državnih Železnica u Subotici raspisuje za dan 5. avgustu 1925. god. pismenu licitaciju za opravku bagera koji se nalazi u Smederevu i za njegov prenos i montiranje u Direkcijskoj šljunkari kod Bele Crkve. Predračunska suma iznosi svega 349.000 dinara.

Uslovi licitacije su izloženi kod Gradjevinskog Odelenja Železničke Direkcije u Subotici gde će se ova licitacija i održati rečenog dana u 11 časova, po odredbama Zakona o Državnom Računovodstvu II. deo čl. 86 do 98 i Pravilnika o njegovom izvršenju.

Ponudjači su dužni na Glavnoj Blagajni Direkcije Državnih Železnica u Subotici do 10 časova na dan licitacije položiti u gotovom novcu ili hartijama od vrednosti shodno čl. 88. Zakona o Državnom Računovodstvu kauciju u iznosu od 20.000 dinara ako su naši, a od 40.000 dinara ako su strani podanici.

Ponude, taksirane sa 100 dinara podneće se Gradjevinskom Odelenju Železničke Direkcije u Subotici u zapečaćenim kovertima sa natpisom „Ponuda za opravku, prenos i montiranje bagera“ Gr. O. Br. 2888/25., Ponudjač N. N. na dan licitacije najkasnije do 11 časova.

Ponudjači, pri podnešenju ponuda moraju predložiti komisiji dokaze o položenoj kauciji, uverenje o nadmetačkoj sposobnosti i o plaćenju državnog porezu za tekuće tromesečje.

Zastupnici ponudjača moraju imati od ponudjača pismeno punomoćje, da ih mogu na ovoj licitaciji zastupati.

Poštom prispеле ponude moraju stići pre vremena odredjenog za otvaranje oferata a pred napred pobrojanih priloga imati i izjavu da su ponudjači uslovi licitacije poznati i da na njih pristaje.

Svi prisutni ponudjači uslove licitacije potpisuju pre otvaranja oferata.

Ponude, koje ne budu odgovarale ovim uslovima ili budu sastavljene protivno Zakonu o Državnom Računovodstvu neće se uzimati u oćenul.

Ponudjači sa svojom ponudom ostaju u obavezi 30 dana od dana licitacije.

Gr. O. Br. 2888-25 iz Generalne Direkcije Državnih Železnica Beograd.

Iz Direkcije Državnih Železnica u Subotici. Broj 30.040-1925.

„DAMA“ FEHÉRNEMÜSZALON

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.

Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyéket, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; aszur, tűaszur, filé-tírré és himzésekkel.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

KELICO

Természetes gyümölcs szörpök:

Citrom, narancs, málna, eper, ananas stb. felülmulhatatlan minőségben

a legkellemesebb és legolcsóbb HŰSÍTŐ és ŰDÍTŐ ITALOK

KELICO Lepárolóművek és Gyümölcs Szörpgyár Módos (Jaša Tomić) Banat

FŰSZERUTAZÓ

ki a Bácskában, esetleg Bánát és Szerémségben jól be van vezetve, a fűszer és gyarmataru szakmát tökéletesen érti, szerbül, magyarul és németül tud,

kerestetik

Ajánlatok: NOVISAD postafiók 49.

Milkó Izidor

ÚJ KÖNYVEI

- 1) Firenzei eset és egyéb elbeszélések
- 2) A miniszter barátja. Mosolygó történetek
- 3) Spekulané és társai. Egy kötet vidámság
- 4) Asszonyok (Novellák és egyebek)
- 5) Irók és könyvek (Elbeszélések)
- 6) Baedeker irásából (Novellisztikus dolgok)

A „Világ“ a következőket írja a könyvekről: Mésélő kedvű, mint Jókai, ironikus mint Mikszáth, kacagós mint Porzó, intelligens, mint Cholnoky, magyaros, mint Abonyi Lajos.

A hat kötet ára 320 din., egy kötet 60 dinár

Minden kötet külön is kapható a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalában vagy a szerzőnél (Subotica, Zrinjski trg 28) a pénz előleges beküldése mellett.

CYTROËN-AUTÓK

kizárólagos bánati képviselője

Berberski Mita Vel.-Bečkerek

KOCSIK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON

VATTA

paplannak és szabóknak kisinyben és nagyban

ZAGREBAČKA INDUSTRIJA POPLUNA

M. JUNGWIRTH I DRUG

Vlaška ul. 92. ZAGREB Telefon 28-39.

Kiállítók!

Palánkai és subotici kiállításra reklám-cédulákat, árjegyzékeket és minden nyomtatványt izlésesen, olcsón és pontosan készít:

Minerva

nyomda Subotica

Aki parkettáztatni akar

forduljon Hermann Rudolf asztalosmesterhez Petrovac (Bečka), aki minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbban és szakszerűen készít el. Kérjen ajánlatot!

5051

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.

Távíratcím: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota. Telep: Sentaí put.

Mindenféle zsák, zsinagáru, tömlő és hevederek

PONYVA ÚJ ÉS HASZNÁLT PONYVA KÖLCSÖN

Butorszövetek, szőnyegek és az összes kárpitos cikkek gyári áron beszerezhetők.

FELSŐGALLAI

MÉSZ

RENDKIVÜL OLCSÓ ÁRON

ISMÉT KAPHATÓ

VEZÉRKÉPVISELŐNKNEL SUBOTICÁN

EISLER és SIPOS

PALIČI UT 174. — TELEFON 58.

Magyar Általános Kőszénbánya R. T. Budapest

PAPPLANOK

Rouge, klott, rózsaszín és minden más fajta mérsékelt áron állandóan raktáron. KÜLÖN PEHELYPAPLAN OSZTÁLY ZAGREBAČKA INDUSTRIJA POPLUNA M. JUNGWIRTH I DRUG ZAGREB VLAŠKA ULICA 92. — TELEFON 28-30.

Legolcsóbb Legjobb Legtakarékosabb

MOTOROK

Benzin, petroleum, szivógáz, nyersolaj (Semi Diesel) üzemre. Speciális hajómotorok 3-120 HP-ig. Gőzgépek, gőzkazánok, rezervoárok, malom és daráló berendezések, még 1 drb. Puch-féle motoros szántógép. Tüzoltó feaskendők és szerelvények

KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK

Petráss László Vel.-Bečkerek

Geteova (Német) ulica 48.

Osers & Bauer motorgyár képviselője.

Főmolnárt keresünk,

ki már hasonló minőségben nagyobb malomokban hosszabb ideig alkalmazásban volt és aki a magyar vagy német nyelven kívül a szerb vagy horvát nyelvet is beszéli. Az állás azonnal is elfoglalható, legkésőbb azonban 6 héten belül okvetlenül betöltendő. Fizetés megegyezés szerint. Írásbeli vagy szóbeli ajánlkozások „Patríá“ malomhoz, Bačka-Topola intézendők.

Motorkerékpárok

A legjobb minőségű KERÉKPÁROK, prima hegyi gumik, kerékpár VARRÓGÉPEK ezekhez alkatrészek, szek, legolcsóbb beszerzési helye

Stern Adolf

varrógépkereskedése Subotica, Jelašićeva ul. 5. Részletfizetésre is.

LIFKA KERT MOZI

Szerdán utoljára

LYA MARA ezidei fényes ujdonsága

NONBIJOU URNŐJE

Színjáték 6 felvonásban és szenzációja, hogy a fe-
vételeket Nápoly, Pompeji, Florenc, Róma és
Sorrentóban készítették.

Csütörtöktől a nagy szenzáció

ÁLOM A PRETERRŐL

Egy bécsi nő naplója, főszereplő Henny Porten

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és sima
kötésben számít. Legkisebb apróhirdetés 10 din.
Csak felblyegzett jellegű leveleket tevékennek
Kérdezőkódokhoz válaszlevegő mellékelendő.

Biciklit, használt, jó álla-
potban utányosan ven-
nők. Cim a kiadóban. 6250

Használt butorok eladók.
Mucsy-telep 110., Vasbu-
torgyárral szemben. 6244

JEGYGYÖRÜKET
és menyasszonyi ajándékokat
a legolcsóbban vásárolhat
Ádám ékszerésznél
Subotica, Rufficeva utica 6.
Sugár-ház. 6270

Naponta
friss pörköltkávét
csak
Sugár Manónál
kapható

Autó 6 személyes, kitűnő
állapotban, utonnan lakoz-
va, minden elfogadható
áron eladó. Bővebbet Le-
szich Árpád, Stari-Bečei.
6254

Eladó házak, I. körben
posta mellett üzlettel, V.
körben nagy telekkel,
mindkettő azonnal átvehe-
tő. Érdeklődni I. Posta-
ska ul. 5. az üzletben. 6263

KENJEN

CIPŐKRÉMET!
GYÁRTJA:
Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D. D.
NOVISAD

KISS ZÁLOGINTÉZETE
mindenfélé érték tárgyakra
kölcsön ad. Zálogból
visszamaradt cirka 500
méter sötétszürke finom
gyapjuszövet, szállításra;
v. férfit női raglán és téll-
kabátok való. Ékszerek,
ruhák, kabátok, fehérne-
miek és minden más tár-
gyak állandóan olesón el-
adatnak Subotica, I. kör,
Bogoviceva (Kinizsi) ul.
12. 5697

**MALOM-
BERENDEZÉSEKET**
Hoffherr-Schrantz - Clayton-
Shuttleworth Rt.
gyártmányát
Német és osztrák gyárlmá-
nyu Diesel és gyújtó golyós
**NYERSOLAJ-
MOTOROKAT**
Asztalos és bogár
SZERSZÁMGÉPEKET
MOTOROS EKÉKET
Trstenik-Dubjei
gyártmányu
MALOMKÖVEKET
szállít a legjobb minőségben
versenyképes áron és
kedvező feltételek mellett
a képviselőt
KOSTA BÜRGER
Veliki-Beckerek

Ház eladó vagy kiadó, 8
szoba, melléképítményekkel.
Kérdezőkódok Som-
borski put 28. Stipan Till.
6243
Pátr-tele 3 változatú,
keveset használt harmó-
nium eladó. Heős Bertá-
nál, Martonós. 6110

KÜLÖNFÉLE
Keresek a beltérhez közel
2 bútorozott szobát kiszol-
gálatással szeptember else-
jére. Címeket a kiadóba
kérek. 6160

ÉKSZEREK
ARANYLANCOK, ÓRAK
REPOVICS-nál
Aleksandrova ul. 15. Ruff mellett
Ékszerforgatások megvárhatók.

Különbejárattal bútorozott
szoba magános urnak ki-
adó. Cim a kiadóban. 6244

**JAVORDESIA
és PÁLLO**
fenyőáron kapható
PALÓCZ MÓR
lakerekeskőnél Subotica
Berger malommal szemben

Cipészüzlet üresen, szo-
bával rögtön kiadó. Fran-
kopanska ul. 15. 6247

**Jóhangu
zongora**
jutányos áron eladó. Bővebbet
„Adám” hirdetőirodában Novi-
sád, Trg Oslobođenja 1. 6212

Butorozott szoba konyhá-
val kiadó. Ivics, Vilsono-
va ul. 60. 6257

Nea-Crem
legmegbízhatóbb
arc- és kézapoló
KORONA GYÓGYSZERTÁR
VÁROSHÁZA
SUBOTICA

Használt, de teljesen jókar-
ban lévő boroshordók körül-
belül 50 hektó kisebb téte-
lekben is eladó. Bővebbet
Bartalos Anna vendéglősnél
Sokolska-ulica 16.

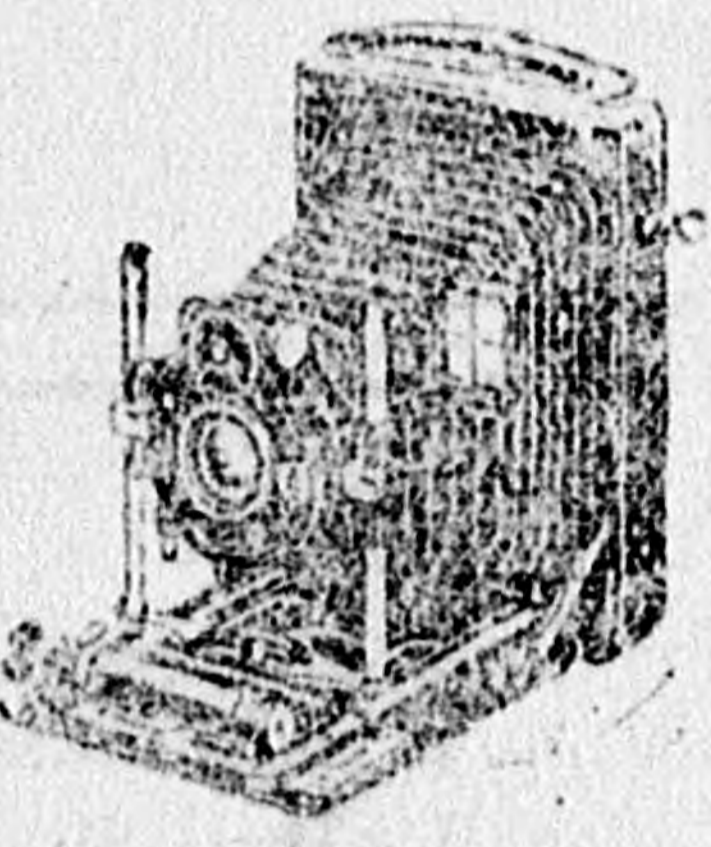
**TÜKÖR-
BORITÓ MUHELY**
Toilett, szekrény, kézi,
egyszerű és
CSISZOLT
tükröket készít, ron-
gált és vakult tükrök
JAVITÁSÁT és
ÜVEGCISISZOLÓ
munkát vállal mérsékelt
áron
DROBAC SZIMA
VEL-BECKEREK
(a szerb diplomával)
4209

UI zongorák pianinok,
csakis elsőrendű világ-
márkák, a leghosszabb le-
látartu részletfizetésre kap-
hatók 10 éves iótállás
mellett. Legnagyobb vá-
laszték az országban. Kap-
hatók Kain Lajos hang-
szerkereskedőnél Suboti-
ca. Városháza. 2942

HÁZASSÁG

Házasságokat előkelő, va-
gyonos, urf. körökben
diszkrétan közvetít Faragó
irodája, Budapest, Nép-
színházutca tizenhat. Cég-
felzárstelen levelezés.
Diátalan felvilágosítás.

Fotocikkék

Fényképezési gépek, Agfa-
Haufl és minden gyártmányu
lemez és film, Mimosa gáz-
fény, brómezüst és cello-
idin levelezőlap és papir
stb. Fotocikkék gyári áron.
Sötétkammera rendelkezésre
Előhívásokat és képek ki-
dolgozását mérsékelt áron.
Fényképezésnek külön
árkedvezmény!

Vidéki rendelések soron-
kívül gyors elintézést nyer-
nek és bérmentve szállít
DEUTSCH I.
optikus és fotószaküzlete
SUBOTICA
Kérjen árjegyzéket Telefon 246

LEVELEZÉS

Vidéki kereskedő 30 éves,
megismerkedne csinos nő-
vel, kit havonként párt-
fogolna. Találkozás csak
este. Leveleket »Két nap-
pal előbb» jellegre a ki-
adóba kérek. 6256

Eladó

kisebb parcellákban is
Szegedtől 3 kilométer-
nyire 250 hold szántó,
gazdasági épületek, la-
kóházzal. Közlebbi ér-
testítést ad dr. A. Maga-
rašević ügyvéd, Subotica
6174

FOGLALKOZÁS

Előkészít bármely osz-
tályra minden tárgyból
gimnáziumi tanárjelölt.
Cim a kiadóban. 6235
Retusórt augusztus 15-iki
belépéssel felveszek. —
Fanto fényképész, Ada
Subotica Önszegélyző Bank
megbízható, ügyes háva-
talszolgát felvesz. Jelent-
kezés délután 3-4 óra
között. 6237

Pálinka- és fűszer-szak-
mában, jártas fiatal nős-
ember utazói vagy bár-
mely más állást azonnali
belépésre keres. Cim:
Salamon Hugó, Nova-
Ornia, Banat. 6248

Temetkezési vállalatok
figyelmébe!
ÉRCHOPORSÓKAT
legjobb kivitelben
készít
VALIK ISTVÁN
VELIKI-BECKEREK

VÉTEL-ELADÁS

Dunai-homok 10000 kg va-
gon Bogojevo 275 dinár,
szállítás 100 dinárral ol-
csóbb mint dunai vágá-
nyon Bogojevo-Apatin.
Merkl János, Sonta. 6019

Elsőrendű gölöncsér
(cserepás)
munkásokat felvesz
KOVÁCS ANTAL
téglaágyár, Subotica
5409

Eladó 16 HP gyári ma-
gánjáró nyersolajmotor
komplett ekékkel együtt,
8-10 stabil benzimmotor
kedvező fizetési feltételek-
kel. Rózsa Ferenc, St-
Kaniža. 6148

Prima szemüvegek inga-
órak, valamint ebédlő álló
óra, tokhoz modern
ültésre berendezett
szerkezetek kaphatók
Markovics Ferenc
ékszerésznél Sombor,
Kraj Petra ul. 6.
4127

Iőforalmu borbélyvüzet
betegség miatt eladó. Cim
a kiadóhivatásban. 6239

Zongora hangolást
és javítást mérsékelt áron val-
jal vidéken is. Új és használt
zongora és harmonium állan-
dóan raktáron 3436
Krombholz Albert
Subotica, Vilsonova ulica 28.

Eladó egy 2 HP francia
brevet gyártmányu mo-
torbiciklit, teljesen jó-
karban. Hollender Vil-
mos, divatárüzlet, Stari-
Bečei. 6255

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

GENOVA

Express vonalak:
Északamerikába
Középamerikába
Délamerikába:
Braziliába
Uruguayba
Argentínába
Peruba, Chilébe stb.
Ausztráliába

Jugoszláviai vezérképviselet,
„TRANSOCEANIK”
Jugoszláviai Utazási és
Szállítványozási R. T.
ZAGREB, Petrinjska ul. 6.

Utazási idő
Zagreb-Genova
20 óra

A legrövidebb és
legkényelmesebb
vonal jugoszláviai
kivándorlók
része

Kitűnő konyha

VOJVODINAI KÉPVISELET:
„METEOR”
ügynökség
és információs iroda Vel.-Beckerek
Wilson tér 3. Sürgőnycim:
Transoceanik V. Beckerek

VILLAMOS SZAKÜZLET

Telefon sz. 45 „ENERGIA” Telefon sz. 45
MŰSZAKI és ELEKTROTECHNIKAI VALLALAT
Kraj Petar park 6. szám alatti üzlethelyiségbe (vasutállomással
szemben) költözött

Készít: Villamosvilágítási, erőátviteli valamint csengő-, telefon-stb. beren-
dezéseket. — Raktáron tart: csillárokat, villamos-, főző-, vasaló-, szellőző-
stb. készülékeket, izzólámpákat és az összes villamos szükségleti cikkeket

A n. é. közönség szives további pártfogását kéri **SÓLYOM ERNŐ**

S. AD. ENGL SUBOTICA

DETAIL JELAŠIĆEVA ULICA 2.
TELEFON 815
ENGROS PETROGRADSKA UL.

Dürkopp, Haid & Neu (Exzella)

világhírű varrógépek ugy
ipari, mint családi használatra

H. Stoll & Co., Reutlingen

világhírű német kötőgépek (original
„Links-links”) jugoszláviai főraktára
A SUBOTICAI MINTAVÁSÁRON KIÁLLITVA